

FACTORIUM

CULTUURMAKERS

JAARVERSLAG 2021

INHOUDELIJK EN FINANCIIEEL

Factorium Cultuurmakers maakt werk van Cultuureducatie
Factorium Cultuurmakers maakt werk van werk voor kunstenaars
Factorium Cultuurmakers maakt werk van kunst & cultuur voor iedereen

INHOUD

1. Factorium Cultuureducatie
 - 1.1. Muziekhuis
 - 1.2. Danshuis
 - 1.3. Theaterhuis
 - 1.4. Musicalhuis
 2. Factorium Expeditie
 3. Factorium Onderwijs
 4. Factorium Facility
 - 4.1. Planning & Verhuur
 - 4.2. Techniek
 - 4.3. Receptie & Beheer
 - 4.4. Marketing & Communicatie
 - 4.5. Gebouwomgeving en inventaris Goirle
 5. Factorium In Cijfers
 - 5.1. Bereik
 - 5.2. Personeel
 - 5.3. Toelichting op de cijfers
 6. Raad Van Toezicht
 7. Ondernemingsraad
 8. Good Governance
 9. Financieel Jaarverslag
 - 9.1. Balans
 - 9.2. Staat van Baten en Laten
 - 9.3. Grondslagen voor de financiële verslaglegging
 - 9.4. Toelichting op de Balans
 - 9.5. Overige gegevens
 - 9.6. Toelichting op de staat van baten en lasten
 - 9.7. Verklaring accountant
- Bijlagen
1. Verantwoording Cultuur met Kwaliteit
 2. Verantwoording Talent & Festivals FCP
 3. Productbegroting per gemeente
 4. Eigen vermogen en reserves per gemeente
 5. Wet Normering Topinkomens

Inleiding

Alle activiteiten van Factorium zijn gericht op een *maatschappelijk* belang. Verbeeldingskracht, creativiteit en samen-kunnen-werken zijn voor ieder kind, voor ieder mens, noodzakelijke competenties die je prachtig kunt verwerven via muziek, theater, dans of beeldende kunst. Zo kun je als mens groeien en samen met anderen de kwaliteit van je leven verbeteren. Daar staat Factorium voor op.

Laten we met het goede nieuws beginnen. Dit Jaarverslag 2021 wil in zijn uitgebreidheid bovenal recht doen aan de enorme hoeveelheid activiteiten die in 2021 door de Factorium-medewerkers zijn ontwikkeld en uitgevoerd. En als dit Jaarverslag 2021 iets duidelijk maakt, dan is het wel dat deze mensen in 2020 en 2021 een geweldige prestatie hebben geleverd. **In 2021 werden met het gehele pallet aan Factorium-activiteiten -ondanks de coronapandemie- 117.469 bezoekers bereikt!**

Lessen en cursussen: Veel meer dan verwacht, na 11 maanden (gedeeltelijke of volledige) sluiting van het hoofdgebouw en de dependances in 2020 en 2021, zijn deelnemers Factorium trouw gebleven. Dat is een enorme verdienste van alle medewerkers. Maar Factorium is in coronajaar 2021 in totaal in Tilburg ook 194 deelnemers verloren t.o.v. coronajaar 2020: mensen die uit voorzichtigheid niet opnieuw begonnen aan een cursus, of mensen zonder CTB (coronatoegangsbewijs) die afhaakten, of deelnemers aan muziek, theater en dans voor wie, ondanks de enorme creativiteit waarmee docenten iedere keer weer een goed product probeerden te leveren, na zo veel maanden digitaal lessen volgen toch écht geen optie meer was. Wanneer we Goirle in de cijfers (vanwege de stopzetting van lessen en cursussen vanaf september 2020) buiten beschouwing laten, stellen we vast dat Factorium in 2021 in lessen en cursussen in Tilburg 3.433 deelnemers kende. Dat is t.o.v. het laatste 'normale' jaar 2019 (4.387) zo'n 954 deelnemers minder. Daarmee wordt het effect van de corona-epidemie op de deelnemersaantallen in Tilburg goed weergegeven. De 3.433 Tilburgse deelnemers aan lessen en cursussen waren niettemin goed voor 59.802 bezoeken aan Factorium in 2021.

Maar Factorium doet veel meer. Omdat scholen in het **Onderwijs** dicht gingen of om gezondheidsredenen geen externe mensen toelieten, daalden de deelnemersaantallen op Onderwijs van 28.519 kinderen in 2020 naar 23.183 kinderen in 2021. In het laatste 'normale' jaar 2019 werden nog 34.451 kinderen bereikt. En hoewel in de **Expeditie**-projecten instellingen in het sociaal domein hun deuren sloten voor externen of terughoudend werden, steeg het aantal deelnemers in 2021 (4.068 deelnemers) met 1.387 deelnemers t.o.v. 2020 (2.681), maar daalde dat t.o.v. het 'normale' jaar 2019 waarin nog 10.060 actieve deelnemers werden bereikt.

Waar in 2019 nog 120 externe verhuringen plaatsvonden (voorstellingen, concerten, presentaties, bijeenkomsten), waren dat er in 2020 nog 26 en 2021 nog 21. Waar in 2019 nog 129 interne

verhuringen plaatsvonden (voorstellingen, concerten, presentaties, bijeenkomsten), waren dat er in 2020 nog 57 en in 2021 nog slechts 12.

In de winter van 2020-2021 ging de pandemie langzaam weer de verkeerde kant op en vanaf 23 februari 2021 ging alles weer volledig op slot. Pas vanaf 19 mei 2021 mochten we weer binnen lesgeven; ja opnieuw met (heel) veel beperkingen maar we zagen elkaar in ieder geval weer live! Vanaf 28 november 2021 moest Factorium weer dicht vanaf 17.00 uur en gaandeweg begonnen alle digitale lessen en de beperkingen hun tol te eisen bij docenten en deelnemers. Het discriminerende CTB hielp daar niet bij. Na zoveel sluitingen en digitale oplossingen verzinnen was de koek eind 2021 gewoon op; bij deelnemers en docenten. Vanaf 28 november gold weer de avondklok en overdag een geldig coronatoegangsbewijs.

Met volledige support van de wethouder Cultuur en de burgemeester mocht Factorium (pas) vanaf 15 januari 2022 weer open, weliswaar met CTB, maar open! En dat was zo nodig! Net op tijd. Corona heeft zowel mentaal als sociaal de organisatie stevig geraakt.

Na totaal 11 maanden gehele of gedeeltelijke sluiting tussen maart 2020 en januari 2022, maken deze cijfers duidelijk dat een inhaalslag op basis van een Herstelplan, heel hard nodig is.

Factorium heeft in 2019 uiteindelijk 196K aan coronasteun ontvangen. Over 2021 zal Factorium de ontvangen coronasteun voor 2021 (159K) volledig terugbetalen. Omdat Factorium al vanaf 2019 gericht was op sterke kostenreductie – waarvan de noodzaak werd versterkt door de coronapandemie – is Factorium erin geslaagd ook zonder coronasteun en met tegenvallende inkomsten tóch een positief financieel resultaat te bereiken.

Niettemin maken de deelnemerscijfers heel duidelijk dat een Herstelplan noodzakelijk is om tenminste op het bereik-peil 2019 terug te kunnen komen in de periode 2022 t/m 2024.

En natuurlijk: *“Never waste a good crisis”*. De crisis was ook het moment om nieuwe ict-systemen te implementeren, om te leren hoe we digitaal kunnen werken (lesgeven, goede opnamen maken, streamen), om de randvoorwaarden te creëren om de gezamenlijke ambities, zoals beschreven in het Beleidsplan 2021-2024, te kunnen realiseren: beter HR-beleid, een nieuw Functiegebouw, een bij de tijd passende Instellingsregeling en verdere professionalisering van de planning, uitvoering en jaarlijkse planning & control cyclus.

2021 was ook het jaar waarin 3 leidinggevenden met samen meer dan 100 jaar Factorium-ervaring het schip verlieten en waar 3 jonge, krachtige en heel competente leidinggevenden voor terug kwamen. Dat genereerde een nieuwe dynamiek die 2021 veel positieve energie opleverde.

Factorium heeft de laatste jaren op de financiële rem moeten staan. Na de zware coronaperiode is het noodzakelijk opnieuw te gaan investeren in herstel, in innovatie, in verdere vermaatschappelijking en duurzaamheid. Onze mensen zijn er weer klaar voor, professioneel, met een enorme toewijding en liefde voor het vak en hun deelnemers.

Wij gaan ervoor.

Is het niet voor de volgende 152 jaar, dan in ieder geval voor de komende 15 jaar.

Loek Sijbers

Directeur Bestuurder

Factorium Cultuurmakers is gebouwd op 4 pijlers:

1. **Cultuureducatie:** omvat lessen, cursussen, workshops, voorstellingen en concerten in het Muziekhuis, Danshuis, Theaterhuis en het Musicalhuis: de MusicAllFactory.
2. **Onderwijs** verzorgt jaarlijks voor min. 25.000 kinderen in Tilburg en Goirle cultuureducatie in het primair- en voortgezet onderwijs met een zelfstandig team van onderwijsdeskundige Cultuurmakers.
3. **Expeditie** werkt voor al die mensen die de weg naar kunst & cultuur (nog) niet vanzelf vinden, in wijken en buurten, voor mensen met een beperking of mensen wiens gezondheid vermindert. Met gespecialiseerde Cultuurmakers.
4. **Facility** verzorgt de in- en externe Planning, de Verhuur en de praktische dienstverlening zoals Receptie & Beheer maar ook de Technische ondersteuning in licht, geluid & beeld, Marketing & Communicatie, Productie, Financiële ondersteuning en ICT-ondersteuning.

Hierna wordt *per pijler* verslag gedaan van 2021.

#1 Pijler CULTUUREDUCATIE op Hoofdpijnen

Algemeen

De pijler Cultuureducatie omvat jaarlijks duizenden lessen, cursussen, workshops, voorstellingen en concerten in vier disciplines: Muziek, Theater, Dans en Musical.

Live maar in 2021 ook (helaas veel) online.

Het jaar 2021 was in meerdere opzichten een spannend jaar door de sluiting van alle locaties (coronasituatie) waardoor alle cursussen en workshops digitaal moesten plaatsvinden en een coronatoegangsbewijs moest worden gehanteerd waarbij veel mensen bleven maar ook mensen afhaakten. De inventiviteit van docenten en medewerkers achter de schermen was groots, zodat online lesgeven en streaming van events in no time tot nieuwe vorm van binding en zelfs tot geheel nieuw publiek leidden.

Het was een bewogen jaar omdat, met het vertrek van het Hoofd Cultuureducatie en de Teamleiders Muziek, Dans, Musical en Pop in de zomer van 2021 een aantal belangrijke en fijne mensen verdwenen, maar ook *meer dan 100 jaar ervaring* uit de organisatie is verdwenen.

Voor Muziek, Dans en Musical kwamen daar 3 talentvolle jonge nieuwe teamleiders voor terug. Daarbij (never waste a good crisis) is in 2021 de overstap gemaakt naar nieuwe ict-systemen voor de planning, de financiën en de cursusadministratie in deze pijler.

Verbetering

Kalenderjaar 2021 was ook om andere redenen een dynamisch en bewogen jaar: de ruimtelijke en financiële planning van het schooljaar bleek niet overal te kloppen en de nieuwe systemen waren nog niet helemaal klaar voor de start van het schooljaar. Dat leidde tot kinderziektes en een hoge

werkdruk bij ondersteunend personeel, teamleiders en docenten. cursisten zullen dit deels hebben meegekregen.

Wensen

En Factorium heeft volop wensen voor 2022:

1. Doorontwikkeling van de pijler cultuureducatie aan de hand van de talentenpiramide met als doel een financieel gezonde afdeling, behoud van banen en diverse activiteiten van laagdrempelige cultuurbeoefening tot artistiek-ambachtelijk topniveau.
2. Het maken van een nog betere P&C-cyclus waarmee het nieuwe seizoen al voor de zomer is ingericht, wat zorgt voor minder werkdruk bij de start van het schooljaar.
3. Het invullen van -en investeren in- de sociaal-maatschappelijke opdracht van Factorium binnen de pijler Cultuureducatie. Bijvoorbeeld door Studio Six te ontwikkelen tot een plek voor electronic music en door samenwerking met (sociale) partners te versterken.
4. Het loslaten van de traditionele wijze van examineren en het invoeren van een alternatieve vorm van formatief evalueren.

Lessen en cursussen in cijfers

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers		
	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Bezoekers 2021
Totaal					
Muziek	17.832	24.010	2.179	2.471	33.519
Dans	3.656	4.674	770	1.008	16.140
Musical	4.674	5.064	280	284	5.613
Theater	1.239	1.797	204	450	4.530
Totaal cursussen	27.401	35.545	3.433	4.213	59.802

1.1. HET MUZIEKHUIS

De afdeling Muziek heeft al enkele jaren te maken met een terugloop in deelnemersaantallen. Van 3.242 deelnemers in 2019, naar 2.471 deelnemers in 2020 naar 2.179 deelnemers in 2021. Dat zijn ruim 1.000 deelnemers (33%) minder sinds 2019. Dit heeft natuurlijk voor een deel te maken met de corona-epidemie, maar kan ook te maken hebben met de veranderende interesses, de toename van aanbod in de vrije tijd, de hoge drempel om aan activiteiten deel te nemen, het gebrek aan maatschappelijke waardering voor kunstbeoefening en zo zijn er vast meer redenen te bedenken. Het is in ieder geval duidelijk dat de afdeling muziek voor de uitdaging staat om te veranderen van een traditionele muziekschool naar een plek waar alle Tilburgers hun eigen en elkaars muzikale talenten kunnen leren kennen. Dat betekent dat er *nieuwe lesvormen* ontwikkeld moeten worden en *andere docentvaardigheden* zijn vereist. Tegelijkertijd moet er gezocht worden naar een *goede financiële balans*, waarbij de beschikbare subsidie zoveel mogelijk wordt ingezet voor juist dat deel

van de Tilburgse infrastructuur wat de verschillende marktpartijen die in de gemeente aanwezig zijn niet of onvoldoende bieden. Om geen gaten in de talentenpiramide te slaan moet Factorium zoeken naar een manier waarop het individuele muziekonderwijs zo (docenten)kostendekkend mogelijk behouden blijft. Zodoende hebben er veel activiteiten plaatsgevonden die te maken hebben met *continuïteit* aan de ene kant en *vernieuwing* aan de andere kant.

CONTINUÏTEIT

De activiteiten die zorgden voor continuïteit zijn:

1. Samenwerkingen
2. Cursussen & Workshops
3. Presentaties

Ad.1. Samenwerkingen

Factorium heeft al lange tijd een intensieve en goede samenwerking met verschillende partners, waarmee een grotere doelgroep wordt bereikt en inhoudelijke kruisbestuiving ontstaat. Naast vele anderen zijn de belangrijkste partners:

- Fontys Hogeschool voor de Kunsten
- Art-Fact
- Schouwburg Concertzaal Tilburg

Ad.2. Cursussen

De afdeling Muziek verzorgt activiteiten die tezamen de volledige talentenpiramide bestrijken. Van de meest laagdrempelige, zoals de zin-in-alles-dagen, tot aan de toptalenten, zoals de topstroom. Een greep uit het aanbod in 2021 waaraan in 2.179 mensen deelnamen:

- Individueel muziekles
- Muziek met dreumesen/peuters/kleuters
- Bandworkshop
- Oriëntatiecursus
- Boekmuziekjes
- Jazz Atelier
- Verschillende ensembles
- Rap/beat making
- Theorie
- Kinderkoor/Tienerkoor/Volwassen koor
- Musical4U jonkies/kid/tieners/volwassenen
- RAAC
- Topstroom

Voor 2022 zijn er nog de volgende wensen:

- Vrijwel al het aanbod kost geld uit de algemene subsidie. Het ene wat meer dan het andere. Soms is dat ook goed uit te leggen, soms wat minder. Dat betekent dat we in 2022 extra kritisch moeten kijken naar de tarieven, naar (de financiële efficiëntie van) werkwijzen en of al het bestaande aanbod wel zo moet blijven.
- Het huidige aanbod gaat nog te veel uit van de traditionele muziekschool. Uiteindelijk moet het aanbod beter passen bij een projectorganisatie die Factorium moet zijn om beter aan te kunnen sluiten bij wensen van nieuwe jonge deelnemers waarvan een groot deel (steeds meer) informeel, *spelenderwijs* of *peer to peer* leert.

Ad.3. Presentaties

Gedurende de eerste helft van 2021 waren het Factorium-gebouw en alle dependances in de stad gesloten vanwege de coronamaatregelen. Desondanks hebben er nog enkele mooie activiteiten plaats kunnen vinden en bood streaming een scala aan nieuwe mogelijkheden die door alle betrokkenen snel werden opgepikt (zie de paragraaf Marketing & Communicatie). Deels online en deels fysiek. Een greep uit die presentaties:

- Openbare examens, nieuwe stijl
- Een goed bezochte Blokfluitdag
- Bandjesavonden (o.a. bij Paradox)
- Optredens van verschillende ensembles (bij Factorium en extern)
- Vele (goed bezochte) streamingactiviteiten

Voor 2022 zijn er nog de volgende wensen:

- De presentatiemomenten en evenementen vinden vaak al lange tijd plaats. Dit gebeurt op basis van ervaring en gewoonte. Dat maakt dat het nog niet aan de voorkant duidelijk is met welk budget er gewerkt wordt. Hiervoor moet de workflow van de planner i.s.m. techniek en de teamleiders verbeteren. Ook moeten docenten wennen aan een werkwijze waarbij hun taakbelasting aan de voorkant van een project wordt vastgesteld.

VERNIEUWING MUZIEKHUIS

De activiteiten die gericht zijn op vernieuwing zijn:

1. Samenwerkingen
2. Verbinding binnen-buitenschools
3. Ruimte voor innovatie
4. Visieontwikkeling

Ad.1. Samenwerkingen

In de beweging van traditionele muziekschool naar een projectorganisatie die (muzikale) talentontwikkeling voor alle Tilburgers mogelijk maakt, is het belangrijk om goed samen te werken met partners in de stad. Dit maakt het mogelijk om de doelgroep te verbreden, de maatschappelijke impact van Factorium te vergroten en de Tilburgse infrastructuur te versterken. In 2021 is er daarom veel geïnvesteerd in de relatie met de volgende partners, waarvan de eerste resultaten al in 2022 merkbaar zijn:

- Jeugdfonds Sport en Cultuur
- Quiet500
- R-Newt
- Fontys Academie voor Muziekeducatie
- Fontys Academy for Creative Economy
- Kessels Museum
- Culturele studentenverenigingen
- Muziekstad Tilburg

Ad.2. Verbinding binnen-buitenschools

De verandering van traditionele muziekschool naar projectorganisatie betekent automatisch een vervaging van het onderscheid tussen het binnen- en buitenschoolse aanbod. Binnen Factorium zijn deze afdeling los van elkaar georganiseerd, terwijl er soms door dezelfde docenten les wordt gegeven en soms zelfs deels hetzelfde aanbod. Om cursisten in de basis van de talentenpiramide te boeien (kennismaken soms onder schooltijd, soms buiten schooltijd, soms op school, soms bij Factorium of een dependance in de wijk) en vervolgens te binden als cursist, is goede samenwerking tussen de afdelingen Onderwijs en Cultuureducatie nodig. Hierin is in 2021 flink geïnvesteerd. Dit leverde in 2021 de volgende nieuwe zaken op:

- Ontwikkeling van workshop ‘musicalvitaminen’ met en door docenten die ook lesgeven aan de M4U (eerste workshops gepland in 2022)
- Werkafspraken voor het invullen van onderwijsprojecten, waarbij eerst wordt gekeken naar de kwaliteiten van docenten die we in huis hebben.
- Investeren – in de vorm van intervisie sessies – in eigen docenten t.a.v. hun inzetbaarheid in het onderwijs.
- In kaart brengen van de kansen die de driehoek “cultuurcoach – onderwijsconsulent – teamleider” muziek biedt voor het verbinden van binnen-buitenschools aanbod.

Voor 2022 zijn er nog de volgende wensen:

- Onderwijsprojecten vergen andere vaardigheden van docenten. Ze moeten dan wel de mogelijkheid krijgen om zich hierin te bekwamen. Dat vraagt om een gedegen scholingsplan. Dit vergroot ook de baanzekerheid van personeel en versterkt de wens om minder met kleine deeltijdontslagen te hoeven werken.

- De rolverdeling tussen CiST en de onderwijsconsulenten is af en toe verwarrend, wat ervoor kan zorgen dat scholen niet goed weten waarvoor ze bij Factorium terecht kunnen.
- De acquisitie en organisatie van projecten vraagt veel van onderwijsconsulenten, waardoor er een plafond is aan wat we weg kunnen zetten. We moeten mee kunnen groeien met een toenemende vraag, dus dat vraagt wellicht dat sommige docenten consulenten (deels) kunnen ondersteunen.

Ad.3. Ruimte voor innovatie

De Muziekafdeling van Factorium bestaat grotendeels uit individueel muziekonderwijs. Activiteiten die gericht zijn op het boeien van nieuwe doelgroepen vinden veelal plaats in groepen en vragen ook andere vaardigheden van docenten. Bovendien kunnen ook de eerste stappen in het muziekonderwijs goed (of zelfs beter) in groepen plaatsvinden. Dat is bovendien ook financieel aantrekkelijker. Deze beweging van individueel naar groepsles vraagt om innovatie en dat heeft in 2021 het volgende opgeleverd:

- Een groep van 8 docenten heeft in een denktank verschillende innovatieve lesideeën uitgedacht. Hiervan is één optie gekozen en doorontwikkeld, namelijk de Muzieksafari. Dit model is direct gebruikt bij de Open Dag en het eerste blok heeft in 2021 plaatsgevonden. De vorm wordt door zowel leerlingen als deelnemers als zeer positief ervaren en is ook bruikbaar in onderwijsprojecten. Het aantal aanmeldingen valt nog wat tegen, dat moet groeien.
- De cursus BandXL zou starten met groepslessen in het eerste uur en band workshops in het tweede uur. Door een gebrekkige conceptontwikkeling, te weinig begeleiding van docenten, slechte communicatie met cursisten en tussen docenten onderling is deze cursus op meerdere fronten niet goed van start gegaan. Dit heeft geleid tot uitval van docenten en cursisten. Ook dat hoort bij innovatie.
- Tijdens de jaaropening hebben twee inspirerende sprekers een korte pitch gehouden over de sociaal-maatschappelijke waarde van cultuurbeoefening. Na afloop zijn docenten in een actieve werkvorm uitgedaagd om gedurende het jaar de traditionele les op een manier in te vullen waardoor die sociaal-maatschappelijke meerwaarde beter wordt benut. Met name het project van 4 muziekdocenten die op donderdag lesgeven om hun leerlingen allemaal bij elkaar te zetten om kerstnummers in te studeren, was erg succesvol. Uiteindelijk hebben 43 cursisten *van jong tot oud en van verschillende niveaus* samengespeeld. Vrijwel alle deelnemers vonden het voor herhaling vatbaar.

Voor 2022 zijn er nog de volgende wensen:

- Echte innovatie vraagt ook om investeringen in materiaal en mensen. Als er bijvoorbeeld op het gebied van elektronische muziek iets van de grond moet komen, dan moet daar nieuwe apparatuur voor worden aangeschaft en zal wellicht Studio6 aangepast moeten worden. Ook moeten mensen tijd krijgen om lesmateriaal te ontwikkelen en in zichzelf te investeren. Idee is om dat onderdeel te laten zijn van het Herstelplan dat nodig is om Factorium na twee jaar van

coronamaatregelen weer tenminste op de oude vlieghoogte terug te brengen en liefst te laten groeien in bereik en belang voor de stad.

VISIEONTWIKKELING

Een nieuw beleidsplan en een nieuwe teamleider vragen ook om een visie op de toekomst van de Muziekafdeling, binnen de kaders van het Beleidsplan 2021-2024. De strategische visie heeft in de loop van 2021 een tactische en operationele vertaling gekregen door de teamleider die eerst alle muziekdocenten en collega's sprak en kennis maakte met partners in de stad (zie kopje Samenwerkingen). Vervolgens zijn de eerste contouren tijdens de jaaropening in september gebruikt om de opgestarte innovatie verder voort te zetten (zie kopje Innovatie) en zijn de contouren voor het Muziekhuis in oktober/november gepresenteerd aan docenten en andere geïnteresseerden. De kern van de visie is de talentenpiramide waarbij het aanbod t.a.v. muziek in de basis in *groepen* plaatsvindt. Pas daarna is doorstromen naar individueel muziekonderwijs aan de orde en dan het liefst nog (docenten)kostendekkend. Dit kan alleen maar als zelfs in de hogere lagen van de piramide de cursist voor Factorium kiest omdat hij/zij bewust kiest voor deze kwaliteit van muziekonderwijs: altijd voor een deel buiten het leslokaal, als onderdeel van een project of in samenwerking met andere disciplines of sectoren. Op deze visie zijn intern veel positieve, maar ook kritische reacties gekomen. De precieze stip op de horizon kan nog verschuiven, maar het is wel belangrijk om vanaf 2022 in ieder geval in de juiste richting te bewegen.

Voor 2022 zijn er nog de volgende wensen:

- Voor het Muziekhuis zal in 2022 en volgend een Herstelplan nodig zijn om qua bereik op de oude vlieghoogte terug te komen.
- Het examenprogramma is verouderd en sluit niet goed aan bij de nieuwe visie. Dat betekent dat het examenprogramma herontwikkeld moet worden met formatief evalueren als basis. De openbare examens, in 2021 in een nieuwe stijl gegoten (omdat het technische gedeelte al vooraf behaald was), hadden een wat feestelijkere aankleding ook omdat het musiceren centraal stond.
- Doorbouwen aan de visie van de Muziekafdeling en daar de docenten steeds goed in meenemen om draagvlak en 'critical thinking' te organiseren.
- Tarieven en budgetten in lijn brengen met de visie: subsidiedeel vooral gebruiken voor de onderkant van de piramide, de topstroom en activiteiten die zich richten op het bereiken van nieuwe doelgroepen.
- Investeren in de kerncompetenties en vaardigheden van docenten om de nieuwe werkvormen op een hoog niveau daadwerkelijk te kunnen uitvoeren.

1.2. DANSHUIS

ALGEMEEN

Het Factorium Danshuis kreeg in de zomer van 2021 een nieuwe leidinggevende. De teamleider die na bijna 40 jaar vertrok, heeft van het Factorium Danshuis in de loop der jaren een enorm succes gemaakt met op het hoogtepunt ruim 1.300 deelnemers en vele duizenden voorstellingbezoekers per jaar. Door haar vertrek, de afbouw van alle danscursussen in Goirle én de coronaperikelen heeft het Danshuis uiteindelijk in 2021 770 deelnemers gehad. Dat is 238 deelnemers minder dan in 2020 en 460 deelnemers minder dan in het laatste 'normale' jaar 2019 toen er 1.230 mensen deelnamen. Danslessen geven online is leuk voor even, maar is op de langere termijn niet vol te houden. Niet voor deelnemers, maar ook niet voor docenten. De nieuwe Teamleider Dans heeft dan ook alle ruimte gekregen en genomen om al het goede te behouden en royaal nieuwe initiatieven een kans te geven. Waarvan acte hierna. Ook voor het Factorium Danshuis zal in 2022 en volgend een Herstelplan nodig zijn om qua bereik op de oude vlieghoogte terug te komen.

Met dat Herstelplan werd in 2021 al een begin gemaakt: Er zijn versterkte leerlijnen uitgezet voor alle dansstijlen, de visie op tariefstellingen is doorontwikkeld, versimpeld, verhelderd, nieuwe kortingen zijn bedacht. Samen met de communicatie-afdeling werd een communicatieplan ontwikkeld om een breder publiek te kunnen bereiken met een nieuw en vernieuwend aanbod.

TALENTONTWIKKELING DANS

Er hebben in 2021 in totaal circa 80 lesprogramma's voor jong en oud, beginnend en gevorderd plaatsgevonden. Programma's van 5, 10, 15, 20 en 36 weken. Tijdens de lockdowns zijn sommige lessen online doorgegaan, sommige later ingehaald en sommige, indien dit door privé situaties niet haalbaar was, afgelast.

INNOVATIE DANS

Nieuwe- en ondersteunende stijlen zijn (in workshopvorm voor beginners en in Masterclass vorm voor gevorderden) eenmalig georganiseerd. Voor 2022 staat dit maandelijks op het programma, wegens corona heeft dit alleen tijdens de Open Dag plaats kunnen vinden. Voorbeelden zijn: PBT (een moderne/hippe en techniek versterkende balletles waarbij men danst met grote fitnessballen), Afro Dance, Glow in the Dark Dance en Silent Disco.

Spotlight wordt normaliter 1x per jaar georganiseerd waarbij groepjes kinderen en volwassenen op 1 dag onder begeleiding dansstukken maken en aan het einde van de dag tonen in het theater. (Dat kon door corona niet doorgaan).

Factorium verhuurt haar Dansstudio's aan enkele urban dancers en choreografen die op hoog niveau bijzondere lessen en trainingen verzorgen die uitstekend passen in het dans-pallet dat Factorium aan wil bieden op basis van haar stedelijke opdracht. Deze urban dancers *willen* niet in dienst van Factorium treden (de nieuwe tijd), maar als zelfstandig ondernemer de lessen verzorgen. In onderling overleg is gekozen voor de bedrijfsvorm: "huren van de studio's". Daarin is Factorium dus een facilitator *van aanbod dat past in de Factorium opdracht en missie en visie*. Ook t.a.v. Studio6 worden andere vormen van samenwerking met de urban-scene onderzocht en uitgetoet.

COMMUNITY VORMING

Afdelingsbrede Dansvoorstellingen van dansers van Factorium zijn al jaren erg populair. Ze zouden 2x per jaar plaats hebben gevonden wanneer er geen lockdown was geweest. Het zou dan gegaan zijn om 400 presenterende dansers en zo'n 2.000 personen publiek. De kerstpresentatie (100 dansers en 500 personen publiek) is ook niet doorgegaan. Dat had een negatief effect op de samenhang en de onderlinge binding in de dans community en natuurlijk de (ontbrekende) inkomsten. De hoop is dat de dans community zich in de loop van 2022 naar het oude niveau gaat bewegen.

Voor de dans-improvisatie-liefhebbers realiseert Factorium ruimte, coaching en programma. In september 2021 werd gestart met 2 afwisselende coaches en velen diverse dansstijlen (binnen dansimprovisatie). Dit liep nog niet geweldig, ná 8 x is het stopgezet en is het programma aangepast naar 1 x per maand, telkens dezelfde coach met telkens dezelfde stijl

(contactimprovisatie). Dat is wegens corona *niet elke keer* doorgedaan, maar verloopt sinds de december 2021 editie zeer goed (10 personen per keer, terwijl de lockdown maar net voorbij was).

Vanaf maart 2022 zijn er ook wekelijkse lessen contactimprovisatie (telkens een blok van 10 weken waarbij drop in ook mogelijk is). Vanaf september 2022 komt hier Art of Dance als herhalend 10-weeken blok bij zodat er diversiteit is in aanbod voor de improvisatie liefhebbers.

Wat als laatste bijzonder is aan deze "afdeling/community" is dat er gebruik wordt gemaakt van het "Pay what you can" principe. Er bestaan 3 prijzen en eenieder betaald wat hij/zij te besteden heeft. Diegene die de hogere prijs betalen maken het mogelijk voor mensen met een kleine portemonnee om deel te nemen.

DANS & GEZONDHEID

- *Mindful in Motion*: een door eigen docent ontwikkelde korte cursus voor kwetsbare jongeren en volwassenen. De pilot heeft in november 2021 met 9 deelnemers succesvol plaatsgevonden, na evaluatie wordt dit in 2022 voortgezet in diverse vormen zowel binnen als buiten het Factorium. Factorium faciliteert d.m.v. de locatie en investeert in het ontwikkelen van deze nieuwe inhoud.
- *Health Days* worden georganiseerd door een docent van het Factorium i.s.m. Stichting Voedspoor, R-newt, Gemeente Tilburg in o.a. de wijk Fatima. Een gezonde leefstijl, voeding, beweging en kunst komen samen. Vanaf 1 sept. 2021 tot 1 sept. 2022 werkt de docent aan de voorbereiding daarvan. In maart 2022 gaat de pilot van start. Vervolgens wordt er samen met de buurtbewoners en de GGD gekeken hoe het project duurzaam gemaakt kan worden.
- Organisatie *Switch to Move* geeft 2x per week danslessen voor een gemengde groep mensen die kampt met Parkinson, Reumatoïde Artritis, Multiple Sclerose of andere fysieke uitdagingen. Op dit moment faciliteren wij de ruimtes (zonder vergoeding) en onderzoeken we samen met de directeur van Switch to Move de mogelijkheden tot het intensiveren van onze samenwerking. Eén van de Factorium dansdocenten heeft in 2021 wekelijkse danslessen gegeven in het verzorgingstehuis de Buitenhof en Elisabeth Thebe in Goirle. Wens: dit aanbod uitbreiden op meerdere locaties.
- "*Dansfit*" als sport voor mensen die in slechte conditie verkeren en op een "leuke" manier willen bewegen, kan in de lente van 2022 doorontwikkeld worden. De wekelijkse les voor 18+ bestaat al een hele tijd. Factorium investeert in de ontwikkeling van de docent om dit concept door te ontwikkelen.
- Ondersteuning van een kunstprofessional is in ontwikkeling.

EN VERDER

Fontys Dansstudenten lopen onder professionele begeleiding in diverse varianten stage bij het Danshuis. Wekelijkse lessen, het initiëren en produceren van workshopdagen en korte lessenreeksen met een bijzondere inhoud en ondersteuning.

Factorium Danshuis *in het Onderwijs*

Vier docenten van het Factorium Danshuis team gaven binnen- en naschools les in het onderwijs. Deze connectie/inzet moet gaan groeien, er zijn nu drie docenten kandidaat om ook onderwijs op PO en VO te gaan verzorgen zodat de verbinding en doorstroom vloeiender zal verlopen.

In 2021 is de ambitie ontstaan om in 2022 het Factorium Danshuis toegankelijker te maken voor de "gewone" burger door de volgende "feestjes" op locatie of bij het Factorium aan te bieden. De tweede helft van 2021 heeft in het kader gestaan van het ontwikkelen en docenten koppelen aan onderstaande concepten. Het idee is dat, na eenmaal gebruik te hebben gemaakt van de ruimtes en expertise van Factorium, men wellicht makkelijker terugkomt wanneer men op zoek is naar danslessen/dansactiviteiten.

- Bruidsparen: Openingsdans > heeft 2x plaatsgevonden
- Vrijgezellenfeesten: Heels Workshop > nog niet plaatsgevonden
- Kinderfeestjes: Glow in the Dark Dans > nog niet plaatsgevonden
- Teambuilding: Thriller videoclip > nog niet plaatsgevonden

Wanneer we Factorium Danshuis toegankelijker willen maken voor mensen met afstand tot cultuur, moeten in de toekomst dansdocenten vaker ingezet worden in projecten in de wijken. De Cultuurcoaches van CiST - Factorium kunnen daar in 2022 een belangrijk rol in spelen.

Social Media spelen ook voor het Factorium Danshuis een steeds grotere rol. Het online toegankelijk maken van dat Danshuis voor inwoners van Tilburg is noodzakelijk om laagdrempelig in contact te komen met de kunsten. Om die reden werd in 2021 een dansdocent/social media expert aangesteld die bijna dagelijks vlogt over het dansleven in het Factorium Danshuis (4u/week).

Ontwikkeling van de dansdocenten

De nieuwe teamleider heeft in 2021 meteen de tijd genomen om te sparren met docenten over waar hun krachten liggen en hoe hun talenten en ambities beter tot uiting gebracht kan worden in de toekomst. De uitvoering van de ideeën hierna vindt plaats in 2022. Niettemin mogen ze in een overzicht van gebeurtenissen in 2021 niet ontbreken; omdat het belangrijk is. Denk daarbij aan:

- Een docent die de Conta-kids dans methode voor familydance gaat volgen om de "klein grut" afdeling uit te breiden met o.a. ook Dans op Schoot,
- Een docent die zich binnen Mindfulness verder wil ontwikkelen om Mindful in Motion door te kunnen zetten,
- Een docent die haar wekelijkse les Capoeira wil uitbreiden bij het Factorium door haar netwerk/activiteiten buiten het Factorium naar binnen het Factorium te halen
- Een docent die groepen in de wijken systemisch verder wil leren begeleiden,

- Een docent die van zijn wekelijkse Salsa voor Solo's les een maandelijkse activiteit gaat maken om meer community te creëren en het mogelijk wil maken op je eigen niveau te komen dansen,
- Een docent die zich verder wil ontwikkelen op het gebied van social media om op die manier connectie te kunnen maken met nieuwe deelnemers,
- Een docent die zich verder wil ontwikkelen op het gebied van dansen met ouderen
- Een docent die wil leren hoe Klassiek Ballet te geven met live pianobegeleiding (Onderzocht wordt of de *gehele* Klassiek Ballet afdeling i.p.v. 2/3e daarvan live muziek kan krijgen).

1.3. THEATERHUIS

De eerste helft van 2021 (jan t/m augustus) stonden alle theaterlessen, workshops en voorstellingen in het teken van herstarten, stilstaan, doorgaan, pauzestand, in deelgroepjes werken, online, inhaallessen, digitale activiteiten (hoorspelen, film en video) en afgelaste cursussen en voorstellingen. Cursisten gingen door, andere haakten af, velen kwamen terug, De Theaterafdeling heeft de effecten van de coronacrisis sterk gevoeld: in 2021 werden 204 deelnemers bereikt, tegen nog 450 in 2020 en 566 in 2019. Theaterspelen via een computerscherm is razend moeilijk; vooral toen het zo lang ging duren.

We hebben het cursusjaar in juli afgesloten met werkdagen en zonder voorstellingen. Het gemis van spelen voor een publiek was voelbaar. We hebben dat ruimschoots gecompenseerd door

saamhorigheid voorop te stellen en waar mogelijk mensen samen te brengen in werkprocessen. Want theater maken doe je vooral samen. Het materiaal ben *je zelf, live in relatie tot de ander*.

In september 2021 is gestart met een geheel nieuwe opzet van Theateractiviteiten: **Het Theaterhuis**. Op donderdagen wordt het Factorium hoofdgebouw (bijna helemaal) overgenomen door theatermakers. Van jong tot oud: Het Factorium Theaterhuis is er voor alle leeftijden. In een strakke opzet en helder voor iedereen: wekelijks 4 kindergroepen, 4 jongerengroepen en 4 volwassenengroepen. Het team werd gecompriemd tot 6 theatermakers die intensief samenwerken en zo samen het Theaterhuis vormgeven. Elke donderdag ontmoeten zij elkaar (alle docenten en alle theatercursisten). Doel: saamhorigheid, ontmoeting, uitwisseling van expertise, beter afstemmen met en voor de cursist. Kortom: leren met en van elkaar over theater maken en spelen. Er is een omgeving gecreëerd waarin *informeel leren* mogelijk wordt. Een wijze van leren die (veel) beter aansluit bij de huidige jonge generatie dan de meer traditionele vormen van lesgeven. Door clustering van alle groepen ontstaat er een eigen theatercultuur in huis. Spelers uit verschillende groepen spelen voor elkaar, presenteren, wisselen van groep of soms van docent; alles is mogelijk wanneer iedereen op donderdag aanwezig is. We kunnen zo meer smoel geven aan theater voor amateurs in Tilburg. Met een eigen Instagram-account en eigen logo hebben we de eerste stappen gezet op weg maar een herkenbaar eigen smoel (zoals de MAF dat overigens ook heeft). Komende jaren werken we aan meer verdieping en verbreding door gezamenlijke masterclasses, wisseling van spelers over de groepen heen, theaterbezoek intern bij elkaar maar ook extern (samen naar theater). Zo maakten we een poule van jongeren die voorstellingen bezoeken en daar story's over posten (i.s.m. Theater De Nieuwe Vorst). We zoeken nadrukkelijk samenwerking met andere partijen (ook Schouwburg en Concertzaal Tilburg) in de stad. De eerste aanvragen voor lessen en workshops van groepen in Tilburg zijn inmiddels binnen.

Een afspraak met de Universiteit (UVT) staat gepland om herneming van aanbod voor studenten te bespreken met Studium Generale. De banden met HZT zijn opnieuw aangehaald. Ook met Fontys nemen we nieuwe stappen. Zo zijn we onderdeel van hun open dagen en stappen onze spelers de klaslokalen binnen in regielessen met Fontys-studenten.

Factorium zocht en vond een alternatief voor Kunstmix (kennismaken voor jonge gasten) en startten (opnieuw: informeel leren) met de ontwikkeling van een breed en speels concept *Billie Bob's Atelier*. Een project vanuit de verbeelding waar de disciplines theater, toneelspelen, schrijven en tekenen aan bod komen.

1.4. MUSICALHUIS

Online naar live

In 2021 namen 280 mensen deel aan de Musicalopleiding, in 2020 waren dat er 284 en in 2019 waren er 256 deelnemers. Dat betekent dat Musical er glansrijk in is geslaagd, ondanks maanden van digitaal lesgeven, de leerlingen te behouden en ten opzichte van 2019 zelfs te groeien. Razend knap!

In de eerste periode van het jaar tot 19 mei 2021 zat ook de MusicAllFactory (MAF) in lockdown. Gelukkig zijn de lessen in deze periode allemaal online doorgegaan! Het geven van zang-, dans- en spellessen via een scherm is een bijzonder grote uitdaging. Toch zijn de bevlogen docenten van de MusicAllFactory er in geslaagd waardevolle en inspirerende lessen te blijven geven. Zelfs de repetities voor de eindvoorstellingen zijn online gestart!

Hoe fijn het ook is dat de lessen doorgingen, de blijdschap was bijzonder groot toen bleek dat na de meivakantie weer live lesgegeven mocht worden. Alle masterclasses die eerder kwamen te vervallen zijn ingehaald (Pia Douwes, Edward Hoepelman, Ingrid Zeegers) en de combinatie van repetities en masterclasses/workshops zorgden voor een bijzonder inspirerende periode.

De eindvoorstellingen zijn gefilmd en via een stream te bekijken geweest zodat we een veel groter (streaming) publiek dan normaal (live) hebben weten te bereiken. Hoewel de impact van live vele malen groter is, leidde het streamen van activiteiten tot een veel grotere naamsbekendheid op.

Dat werd zichtbaar in het sterk gegroeide aantal mensen dat auditie deed en een groter aantal deelnemers dat aan de eisen voldeed, waardoor een extra groep gestart kon worden.

Docenten

Per 1 januari 2021 is de nieuwe teamleider Musical gestart. Daarnaast hebben er bij de ingang van seizoen 21-22 een aantal veranderingen in het docententeam van de MAF-volwassenen en -junioren plaatsgevonden. Bij de MAF-Volwassenen is de grondlegger en MAF-moeder met pensioen gegaan en als dansdocent vervangen. Daarnaast ging een docent een jaar met verlof en werd vervangen. Dat was jammer, maar leverde tegelijk een nieuwe frisse wind op in dit bruisende team.

Bij de MAF-junioren bleek de docent van het Makersblok verhinderd en werd vervangen door twee kanjers die allebei als kind lessen volgden op het Factorium (bij de MAF-jongeren en M4U, No Guts no Glory en LOT) en vervolgens via de Amsterdamse Toneel- en Kleinkunstacademie zich verder ontwikkeld hebben tot acteurs/muziektheaterperformers met veel en mooie voorstellingen op hun naam.

Curricula

In het curriculum van de MAF-Volwassenen heeft een uitbreiding plaatsgevonden. Namelijk de optioneel extra groepslessen in de middag voor de eerste- en tweedejaars (solfège en liedinterpretatie).

Voor de MAF-Junioren hadden we in 2021 weinig auditanten, dit wordt toegewezen aan het feit dat er geen (kinder-)producties gespeeld hebben (corona) dit seizoen en we bij de junioren toch erg gebaat zijn bij mond- op mondreclame. Er is een aangepast programma gemaakt voor deze kleinere groep, zodat ervoor degenen die geselecteerd zijn (en die doorgingen van vorig jaar) toch een continuïteit in de ontwikkeling geboden kan worden.

Verbinding

Waar de verschillende opleidingen (MAF-volwassenen, MAF-jongeren en MAF-junioren) voorheen als verschillende eilanden opereerden, is er dit jaar een start gemaakt met meer verbinding. De eerste stap daartoe is een structureel overlegmoment (elke 6 weken) tussen de coördinatoren. Daarnaast wordt er onderling meer vervangen bij ziekte/afwezigheid.

Hoewel de banden tussen de docenten van de MAF en van Fontys altijd al goed zijn, is er nu door de studieleider van Muziek- en Musicaltheater ook gevraagd hoe we meer voor elkaar kunnen betekenen. Gesprekken hierover zijn gaande.

Voor seizoen 2021-2022 werden in totaal 144 auditanten ontvangen; junioren (1), Jongeren (61) en volwassenen (82). Het gemiddelde niveau was hoog.

In seizoen 2021-2022 kende de MAF precies 100 deelnemers; junioren (7), jongeren (42) en volwassenen (51).

Doorstroom naar voor-/vakopleidingen

Tien jongeren stroomden vanuit de MAF door naar de volgende opleidingen:

- Vooropleiding Muziektheater Codarts: 1
- Vooropleiding AMPA Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 2
- Vooropleiding Muziek- en Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de kunsten: 5
- Bachelor Muziektheater Codarts: 1
- Bachelor Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 1

Dertien volwassenen stroomden vanuit de MAF door naar de volgende opleidingen:

- Vooropleiding Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 2
- Vooropleiding 7mus Antwerpen: 1
- Bachelor Musical Conservatorium Brussel: 1
- Bachelor Musicaltheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 1
- Bachelor Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 3
- Contractstudie Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 3
- Master Muziektheater Fontys Hogeschool voor de Kunsten: 1
- Master Instrumental & vocal learning Koninklijk Conservatorium Den Haag: 1

#2 Pijler EXPEDITIE

Het derde jaar in het bestaan van de pijler Expeditie was, net als 2020, een turbulent jaar waarin ondanks alles toch behoorlijk wat tot stand werd gebracht. Veel nieuwe initiatieven kwamen tot bloei en groei en evenzoveel werden er getraineerd door alle coronamaatregelen. Juist voor de fysiek en mentaal kwetsbare mensen kwamen de coronamaatregelen heel hard aan. In de urbanscene lieten veel deelnemers –toen we weer open mochten– zich niet inenten en kwamen niet door de CTB-controle. In plaats van de 10.060 deelnemers in 2019 werden in 2020 ‘maar’ 2.681 deelnemers bereikt, maar werden in 2021 - tegen de stroom in- toch weer 4.068 deelnemers bereikt. Ook dat is een mooie prestatie in een prachtig palet van nieuwe initiatieven waarin – op Expeditie – steeds weer uitgevonden moet worden hoe je de juiste mensen kunt bereiken en hoe een project vormgegeven moet worden.

2.1. LINK Jongerentheater

Een provincie-breed uitgevoerd project gericht op nieuw repertoireontwikkeling voor het jongerentheater, geschreven door de jonge generatie theaterschrijvers. Om die reden wordt het project opnieuw ondersteund door de Provincie Noord-Brabant voor 2021-2024. In 2021 deden we de aftrap van de nieuwe cyclus van 4 jaar waarin in totaal 10 nieuwe teksten en uitvoeringen tot stand gebracht worden. We maken zo nieuw repertoire voor jongerentheater en maken dit beschikbaar voor theatermakers die werken met grote groepen jongeren. In 4 jaar werken hier 10 schrijvers, 10 makers, 120 – 150 spelers in de leeftijd van 12 – 18 jaar aan en voeren uit voor ca. 500 mensen publiek. In 2021 werkten de eerste 5 jonge professionele theaterschrijvers aan de eerste 5 teksten. Vijf groepen uit Brabant repeteren met 5 jonge theatermakers aan de voorstellingen. In mei 2022 worden deze uitgevoerd. De teksten komen gratis en vrij van rechten te spelen beschikbaar op de website van LINK Jongerentheater <https://www.linkjongerentheater.nl/>

De resultaten van 4 jaar LINK (2017-2020) is zicht- en tastbaar gemaakt in 200 kistjes met 10 gloednieuwe jongeren-theaterteksten beschikbaar voor iedereen in Nederland en België. Deze deelden we uit aan makers en jongeren die werkzaam zijn of affiniteit hebben met jongerentheater in heel Nederland en aan studenten op de Opleidingen Docent Theater. Op meerdere plekken in Nederland zijn groepen met de stukken aan de slag. Iets om trots op te zijn!

2.2. Weekendschool

De samenwerking tussen Factorium en de IMC Weekendschool bestaat 11 jaar. 50 kinderen van 10 – 14 jaar kregen 4 zondagen theaterlessen en gaven in 4 groepen een kleine presentatie aan elkaar. Ook dit jaar vanwege corona helaas niet voor ouders en familie. Zo’n 50 kinderen namen deel samen met 6 jongerenbegeleiders IMC (14 – 17 jaar). Feestelijke werkzondagen met een grote impact op de persoonlijke en kunstzinnige ontwikkeling van deze groep kinderen.

2.3 Urban House

Factorium zet sinds 2017 stevig in op de urban culture in Tilburg. Jonge makers die eraan toe zijn een volgende stap in hun artistieke ontwikkeling te zetten: dat kan prima bij Factorium dat al ruim 152 jaar gespecialiseerd is in Talentontwikkeling. En het maakt Factorium meteen een stuk meer divers en inclusief ten aanzien docenten, deelnemers en publiek.

Het project **NO JOKE** stond in 2020 en 2021 centraal in die aanpak. NO JOKE gaat uit van een talentenpiramide waar onderin een zo breed mogelijk scala aan laagdrempelige activiteiten wordt ontwikkeld, waarbij het commitment langzaam groeit tot in de top van die piramide waar professionele voorstellingen (i.s.m. S&C Tilburg) in het Factorium Theater en Urban/HipHop Masterclasses (i.s.m. Fontys HK) plaatsvinden.

Met financiering van verschillende fondsen (Impulsgelden Provincie Brabant, FCP Cultuurparticipatie en bijdragen van Tilburg Dans Stad) bouwden we verder aan uitvoering, uitbreiding en verdieping van dit Urban House samen met genoemde partners in de stad (maar ook Hall of Fame, KunstLoc en de Urban ambtenaar Tilburg) en buiten de stad met urban-houses in Rotterdam, Groningen.

Onderstaande activiteiten hadden ook in 2021 serieuze hinder van de coronamaatregelen. Soms konden ze doorgaan, soms niet, soms in aangepaste vorm, soms met maar weinig deelnemers, soms online en soms via livestream, soms zonder publiek of met beperkt publiek.

2.4. Urban Nights en Open Jams

Gedurende het hele jaar is de dinsdagavond dé UrbanNight met 6 classes in urban dancestyles (gemiddeld 75 deelnemers per week) en een open floor met gemiddeld 35 deelnemers per week (open inloop om te komen dansen in de foyer). Een van de peers uit de groep neemt de lead in deze avonden.

2.5. Rotations

Wekelijks wisselende classes in een zeer specifiek segment van urban dance verzorgd door experts met per les 20 – 30 deelnemers.

2.6. Talentontwikkeling

Jonge Maker Urban Dance Theatre. Tweejarig traject voor Urban Dancer Jeroen Meyer, is verlengd en loopt tot juli 2022. In 2021 keerde Jeroen terug naar de roots van zijn dans: de straat. Hij werkte aan het maken van een duet waarbij hij zelf een van de dancers is en maakte er (in de loop van 2022) een filmproject van.

2.7. Break met Blaine

Navin Roepan werkte met zeer jonge talenten (6 – 14 jaar) en vormde een breakcrew met 11 breakers met de naam NoJoke. Wekelijkse trainingen bij Factorium, buitentrainingen op locaties binnenstad Tilburg, showcases, en twee battles. Daarnaast de maandelijkse Breaking Sunday waar zo'n 30 breakers samenkomen en samen trainen. Deelnemers zijn van alle leeftijden en komen uit heel Brabant.

2.8. Stark Ravin' Mad

Voor het concept Stark Ravin' Mad ontwikkelde Factorium een format voor talentontwikkeling in de urban scene dat gehonoreerd werd door het FCP. Vier jaar lang gaat Factorium binnen dit programma jaarlijks 10 urban dance talenten opleiden door het maken en uitvoeren van een eigen solo. De eerste editie vond plaats in oktober 2021. De 10 solo's vormden samen een show die twee keer werd opgevoerd voor in totaal 250 publiek. Online is de aftermovie te bekijken. <https://www.youtube.com/watch?v=cT82Rj2JoFo>

2.9. Social Grooves

Deze maandelijkse urban music-nights (dj, hiphop en rap) en open-mic vond plaats in zowat alle vormen: live in onze foyer met en zonder publiek, online vanuit onze Studio Six, streaming via Facebook, Youtube, Instagram, hybride met beperkt publiek en filmopname. Elke editie zijn er 8 – 10 performances van dj's en rappers. Per avond ontvangt Factorium zo'n 100 bezoekers per keer met een paar uitschieters van 160 bezoekers. Online waren er 200 - 500 kijkers die af en aan in- en uitloggen per editie.

2.10. Studio Six

Voor urban music activiteiten, dj, beats, rap i.s.m. Max de Beijer van ToTheMax, Zeno en Megas. Wisselend vonden hier classes plaats, individueel en in groepjes. Zeno en Megas treden hierin op als zelfstandig ondernemer bij Factorium in huis. Wekelijks (en wisselend) ontvangen zij ongeveer 10 gasten.

2.11. The making of The Storm

Een theatershow waarbij rapper Aristoteles met twee producers live on stage 4 uur werkt aan het maken van een song. Publiek ziet en hoort alle handelingen en gedachtewisselingen, mogen komen kijken op de vloer, mogen vragen stellen, in- en uit lopen. Aan het einde is er de performance van de song en een klein concert van ander materiaal. Daadwerkelijke uitvoering vond – als gevolg van de coronamaatregelen – plaats in maart 2022.

2.12. Ondersteuning miniproject jonge urban makers

Steven Grosveld maakte met een kleine ondersteuning een Instaproductie (challenges) voor een jonge doelgroep; persoonlijke challenges en een datingshow met een 10-tal actieve deelnemers. Timo Rietveld maakte een dancemovie voor TikTok.

2.13. Netwerken

Naast het reeds bestaande netwerk participeert Factorium in het project Citytrainer Urban Arts en Sports van urban ambtenaar Bart van Velzen.

Meer informeel onderhouden we contacten met de (leden van) de community en helpen waar we kunnen bij conceptontwikkeling, het doen van fondsaanvragen, zoeken naar partnerships, doorverwijzen van vragen en aanbod. Zodat we samen een sterk netwerk vormen op basis van wederzijds vertrouwen en we elkaar kunnen versterken.

Via het Fonds voor Cultuurparticipatie zijn we onderdeel van een landelijk netwerk voor Urban Arts met 33 instellingen. De eerste landelijke ontmoetingen en samenwerkingen staan in de steigers, op weg naar verdere ontwikkeling.

3.4. Special Factory

3.4.1. Voor mensen met een kwetsbare gezondheid

Het Theater van **Meet & Greet** is een concept ontwikkeld voor kwetsbare ouderen als onderdeel van de Coalitie tegen eenzaamheid. Meet & Greet opende het Pruttelcafé waar ze ouderen ontvingen voor koffie, koek en kunstzinnige activiteit. Meet & Greet werkten op locatie bij zorginstellingen....tenminste...als corona het werken niet onmogelijk had gemaakt. Van alle voorgenomen plannen is maar een klein deel verwezenlijkt. Wat al liep kon nog wel doorgaan; de wekelijkse danssessies bij Thebe Elizabeth bijvoorbeeld. De nieuwe initiatieven konden niet tot bloei komen. We werkten met gelden afkomstig uit ZonMw toegekend aan onze partner in deze Performance SupportGroup. Aanvragen bij FCP zijn niet gehonoreerd. LangLeveKunst honoreerde onze aanvraag wel. Het project heeft een looptijd van mei 2021 tot mei 2023. Dit is wat Factorium deed:

12 sessies Thebe Elizabeth 2 groepen van elk 12 deelnemers (mei, juni juli 2021)

23 sessies Thebe Elizabeth, 2 groepen van elk 12 deelnemers (april – dec 2022)

Pruttelcafé 5 sessies, 9 deelnemers (juni juli 2021)

Pruttelcafé 7 sessies, 3 – 6 deelnemers (sept – nov 2021)

De Kunst van het Bewegen was een videoreeks tijdens de lockdowns van Omroep Tilburg.

Dansdocent Meta de Zeeuw verzorgde met Andrew Greenwood 25 dansvideo's van elk 10 minuten voor kwetsbare ouderen in verzorgingstehuizen. Maar ook thuis kon je er eenvoudig aan deelnemen. De video's werden 4 maanden lang dagelijks elk uur uitgezonden.

<https://www.omroep Tilburg.nl/tv/kunst-van-het-bewegen/>

Met WijWest en Preventieakkoord Tilburg gaan we deze sessies op locaties in de wijk uitvoeren met en voor ouderen. Data uitvoering zijn uitgesteld tot 2022.

Factorium werkt ook in 2021 intensief samen met **Andrew Greenwood** (Switch2Move) in de ontwikkeling van dans voor mensen met beginnende Parkinson of Alzheimer, omdat we ervan overtuigd zijn dat het belangrijk is dat iedereen zo lang mogelijk kan blijven deelnemen in en aan de samenleving ondanks hindernissen. Vanuit die overtuiging is Factorium tevens in gesprek met collega's als Sounding Bodies (Factorium docente Jacqueline Hamelink), dansgroep Corpo Maqina en de stichting Stoute Schoenen om te zoeken naar mogelijkheden tot samenwerking en de mogelijke totstandkoming van een Centrum voor Cultuur en Gezondheid.

Avondje uit

Opzet gemaakt i.s.m. Avondje uit programma voor eenzame jongeren. Alle sessies zijn afgelast en doorgezet naar 2022. Het gaat om een korte cursus theater en/of dans voor 10 deelnemers waarvan de meeste Autisme gediagnosticeerd zijn.

3.4.2. Voor mensen met een verstandelijke beperking

Deze groep hoort bij de kwetsbaren van de samenleving. Veel activiteiten hebben we anders aan moeten pakken of uit moeten stellen omwille van de bescherming van deze mensen.

TOF theatergroep

14 Volwassen spelers met een verstandelijke beperking repeteren wekelijks. Veel repetities konden niet plaatsvinden, ook niet online. De docenten hielden wel persoonlijke contact via telefonische (en soms online) ontmoetingen, stuurden werkopdrachten per post, gingen langs de deur met een werkopdracht en een praatje. Van een voorstelling is het niet gekomen.

Andere Koek

10 jongeren met en zonder verstandelijke beperking repeteren samen wekelijks aan een voorstelling. De wekelijkse repetities zijn deels doorgegaan. Docenten gingen bij de spelers thuis werken aan scènes voor een film. Er werden online repetities gedaan in kleine groepsbezetting. Uiteindelijk was er een prachtige avond voor 30 bezoekers met een korte theaterpresentatie en een film.

POPCORN (voorheen werktitel SENS)

FCP honoreerde de aanvraag voor een 2-jarig talentontwikkelingstraject (21-22) voor jongeren met een verstandelijke beperking. Jaarlijks maken 6 talenten hun eigen solo en voeren deze uit voor publiek. De uitvoering heeft in februari 2022 plaatsgevonden. We mochten een extra financiering ontvangen voor een bredere werking met workshops op scholen. De uitvoering hiervan is ook uitgesteld tot 2022. Stichting Jacques de Leeuw en Stichting ZorgSaam dragen bij aan dit project.

Samenwerking met Vincentius

De eerste gesprekken tot samenwerking met ASVZ Vincentius (woonlocatie voor mensen met een verstandelijke beperking) voor kunsteducatie zijn gaande. We hebben er zin in!

3.4.3. Ouderkamers Tilburg Noord

Zo'n 30 – 50 moeders in Tilburg Noord krijgen drie ochtenden een programma over opvoeden 'Hoe blijf je in contact met je opgroeiende kind'. Drie actrices werken met de methode Forumtheater en maken dagelijkse situaties aanschouwelijk en bespreekbaar. De uitvoering van de sessies zijn uitgesteld tot nader datum in 2022.

3.4.4. Ontwikkeling Reeshof Buurtcultuurhuis Heerevelden

Samen met de Kinderopvanggroep ontwikkelde Factorium een plan tot exploitatie van een leegstaand schoolgebouw in de Reeshof. Bestemming: Cultuur BSO en Buurt Cultuurhuis. Uit alle onderzoeken en ronde tafelgesprekken van de laatste jaren kwam iedere keer tot uitdrukking dat in de Reeshof simpelweg *de ruimten afwezig zijn* waar jongeren en ouderen daadwerkelijk kunnen werken aan theater, muziek, dans, zang, rap, battles, performances..... De Kinderopvanggroep en Factorium namen de handschoen op. Heerevelden biedt de mogelijkheid -met Factorium *niet* in de eerste plaats in de rol van aanbieder maar in de rol van *facilitator*– jong en oud in de Reeshof dicht bij huis te faciliteren en te ondersteunen met kennis waar nodig in dat wat zij zelf willen doen in ruimtes die daar helemaal geschikt voor zijn. Danszalen, oefenruimtes voor bandjes, chill-plekken voor hip-hoppers, studio's voor dansers en muzikmakers..... De Kinderopvanggroep heeft het pand in 2021 aangekocht. Het langlopend huurcontract en de volledige exploitatie van zoveel nieuwe vierkante meters kan Factorium (zeker in coronatijden) niet volledig uit eigen budgetten betalen. Daarom verzocht Factorium de gemeente i.h.k.v. de cultuurplanperiode 2021-2024 een aanvullend subsidie te verstrekken. Toen dat niet mogelijk bleek is het project in 2021 volledig tot stilstand gekomen.

3.4.5. Vrijplaats jongeren

Factorium stapte mee in in het onderzoeksproject met de titel Empty Farm to Fill. Lectoraat Fontys Hogeschool Pedagogiek onderzoekt de rol van kunst in het leren en hoe we als maatschappij de belangrijke rol van het cognitief leren kunnen aanvullen met die van het creatief leren. Meerdere partijen zijn hierbij aangesloten (jeugd- en jongerenwerk, onderzoeksbureau Fontys, Xpect primair).

Komende twee jaren werken we als groep aan verdere invulling van dit project. Stap voor stap zullen de contouren zich openbaren. Dat is de aard van het onderzoek.

In het totaal van alle Expeditie projecten werden de volgende cijfers gerealiseerd. In 2020 werden meer uren gemaakt voor alles wat in de planning stond en moest worden teruggedraaid; reden waarom minder bezoekers werden bereikt. In 2021 kon met minder uren een groter bereik worden gerealiseerd omdat de projecten 'klaar stonden' en er eindelijk (gedeeltelijk) konden worden uitgevoerd.

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers		
	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Realisatie 2020</i>	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Realisatie 2020</i>	<i>Bezoekers 2021</i>
Expeditie	1.131	5.005	4.068	2.681	4.490

#3 Pijler ONDERWIJS

Factorium Onderwijs werkt met 4 consultants voor alle primair en voortgezet onderwijsinstellingen in Tilburg en Goirle. In het laatste 'normale' jaar 2019 werden 34.451 leerlingen in PO en VO (sommige kinderen meerdere malen) bereikt. In 2020 waren dat er 28.519 en in 2021 werden er ondanks de sluitingen en beperkingen in PO en VO samen toch nog 23.183 leerlingen bereikt met culturele activiteiten die in opdracht van scholen door Factorium worden georganiseerd en uitgevoerd. Daarmee werd in 2021 -ondanks alle schoolsluitingen en andere beperkingen als gevolg van de coronamaatregelen- voor ruim 633.505 euro aan cultuuractiviteiten omgezet.

Belangrijke activiteiten en ontwikkelingen in 2021:

Primair onderwijs:

- We zien naast de vele losse projectaanvragen een groeiende vraag naar vakdocenten voor de klas. In Tilburg leverde Factorium in 2021 voor 8 scholen vakdocenten muziek en op 1 school een vakdocent dans. Omdat deze docenten structureel tot het docententeam van de scholen behoren, werden zij ook tijdens coronabeperkingen toegelaten en konden de meeste lessen gewoon doorgaan.
- In Goirle verzorgt Factorium op alle 7 basisscholen vakdocenten muziek, dans en drama. In 2020 nog voor 7.038 leerlingen; in 2021 voor 4.253 leerlingen. Deze docenten worden betaald uit een combinatie van eigen inleg van de scholen, de MuziekMatch Goirle, de matching hiervan door de gemeente Goirle en CmK gelden. De Muziekmatch (van Méér Muziek in de Klas) in Goirle is een samenwerking met Stichting Edu-Ley, Jan van Besouw, Factorium Podiumkunsten en Harmonie O&U.
- De Rijksregeling Cultuur met Kwaliteit CMK II, waarvoor Factorium penvoerder en financieel verantwoordelijk was in de planperiode 2017 t/m zomer 2021, is afgerond. Er is in de 2e helft 2021 een start gemaakt met CMK III (2021-2024) waarbij KunstLok penvoerder is en bureau CiST (Cultuur in School Tilburg) verantwoordelijk uitvoerder. In CMK II lag het accent op het trainen van leerkrachtenteams naast het bemiddelen van heel veel cultuureducatie activiteiten. In CMK III is ervoor gekozen om naast de mogelijkheden op schoolniveau ook per wijk cultuurcoaches in te zetten. Factorium heeft op verzoek van de gemeente Tilburg en bureau CiST deze cultuurcoaches voor 4 jaar in dienst genomen. Zij bedienen 24 scholen en hebben als opdracht om de verbinding te leggen tussen de scholen, de wijk en kunst in de vrije tijd. Aan het CMK-programma 2021-2024 nemen in Tilburg 40 PO-scholen deel en in Goirle alle 7 PO-scholen, wat in landelijk perspectief een hoge deelnamegraad is. Voor de uitvoering van CMK III wordt in Tilburg in alle programmalijnen intensief samengewerkt met bureau CiST. In geheel 2021 was bureau CiST gehuisvest in het Factorium hoofgebouw. Met ingang van maart 2022 heeft CiST een ander kantoor betrokken in het Carré-gebouw elders in de stad.

In Goirle heeft de gemeente Goirle Factorium gevraagd als opdrachtnemer en voert Factorium de rol van penvoerder, projectleider en adviseur in het gehele CMK III programma uit.

Voortgezet en hoger onderwijs:

- In het voortgezet onderwijs werkte Factorium in 2021 op 11 scholen. Veel scholen bedienen we jaarlijks met diverse workshops op het gebied van muziek, dans en drama/theater. Docenten van Factorium onderwijs werkten ook dit jaar weer mee aan Tilburg's got Talent. Dit is een onderdeel van 'VMBO on stage 2.0'. Nieuwe samenwerkingen zijn aangegaan met het praktijkcollege Tilburg (rap en producing), Track013 (slagwerkworkshops), en het schakelcollege Tilburg (naschoolse workshops Afrikaanse dans).
- De Urbanlicious show, van voorheen de HipHopFactory, is in 2021 overgenomen door Factorium. We werken hierin samen met Mark Snels en de crew van CypherHQ. Dit is een show waarin leerlingen actief deelnemen in de geschiedenis van Urban Culture. Er werd gewerkt met leerlingen van De Rooi Panne (vmbo). Naar aanleiding van deze show krijgen de leerlingen workshops in hiphop, breakdance en rap, waarna zij ook aan elkaar presenteren.
- In het mbo verzorgde Factorium culturele activiteiten tijdens de introductiedagen met als doel kennismaking en groepsvorming voor de nieuwe leerlingen.
- De ukelele is als (begeleidend) instrument steeds populairder geworden. Voor de Fontys Pabo heeft Factorium een serie ukelele lessen verzorgd. Aankomende leerkrachten krijgen hier les in liedbegeleiding voor in de klas.

Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE):

- Lezen en muziek maken voor ouders en hun jongste kinderen wordt wekelijks verzorgd voor 3 scholen in de multiculturele wijk Tilburg Noord. De lessen vinden plaats op de school of in de ouderkamer van de school De Dirigent en zijn bedoeld als lees/taal/muziek-ervaring. Hierbij wordt samengewerkt met de ouderkamer Stokhasselt, de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf.
- Voor de kleuters waren er op 2 scholen in Tilburg Noord naschoolse lessen rondom prentenboeken, met als doel het ontwikkelen van woordenschat en taalvaardigheid middels muzikale activiteiten
- Samen met de bibliotheek zijn tweetalige muzikale voorleeslessen ontwikkeld. Deze waren dit jaar in het Nederlands-Turks en het Nederlands-Somalisch. Kinderen (en ouders) worden hierdoor ook in hun moedertaal aangesproken.
- Door corona was in 2021 het aantal deelnemers aan VVE-activiteiten minder groot dan anders. Sommige perioden mochten externe docenten en ouders niet meer de school binnen, of konden verschillende leerling "bubbels" niet samen les krijgen. Het enthousiasme voor deze lessen is echter niet afgenomen en voor 2022 staan weer vele projecten gepland. De ouder-kind lessen gaan ook gegeven worden in andere wijken van Tilburg en de tweetalige lessen zullen worden uitgebreid met nieuwe talen.

Projecten:

- MuziekMatch Tilburg is een in 2021 gehonoreerde subsidie van de landelijke Stichting Méér Muziek in de Klas (MMidK) en de gemeente Tilburg. Doel is het vormen van peer-platform voor kennisdeling voor muzikles in de klas, voor leerkrachten, vakspecialisten en vakdocenten. In 2022 werken we hierin verder met advies op maat voor scholen en voor muzieklerkrachten een wekelijkse intervisiegroep en mini-symposium (18 mei). We werken toe naar een stedelijk Muziekakkoord, waarin een samenwerking tot stand gebracht wordt tussen het primair onderwijs, culturele partners, Fontys Pabo en de Fontys Academie voor Muziekeducatie.
- Binnen de LEA (Lokale Educatieve Agenda) voert Factorium samen met Tprimair, het Ontdekstation013 en CiST projecten uit in opdracht van gemeente en het onderwijs. Vanuit de ambitie 'Leren doe je overal' zijn er 7 deelprojecten, waarbij Factorium Onderwijs een duidelijke rol neemt in het aanbrengen van samenhang tussen deelprojecten en het onderzoek naar een gezamenlijk gedragen visie op brede talentontwikkeling in de stad. Alle deelprojecten komen samen in een platform (werktitel: 'Leerrijke plekken op de kaart') wat in 2022 verder ontwikkeld gaat worden. Via dit platform kunnen professionals en ouders in en rond het onderwijs de weg vinden naar de leerrijke plekken in de stad. Leerpunt is dat in de volgende LEA vanaf 2022 de rollen tussen alle deelnemende partijen in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemerschap en rekening- en verantwoording beter moeten worden bepaald vooraf.
- In de pilot 'Meer muziek in de Wijk' in Tilburg-West worden de LEA ambitie "Leren doe je overal/ Talentendriehoek" (carrièreperspectief voor onderwijsprofessionals) en MMidK activiteiten (netwerkontwikkeling) actief en concreet verbonden aan de activiteiten van Cultuurcoaches (CMK III). Deze pilot verloopt heel succesvol en heeft inmiddels een olievlekwerking richting Oud-Reeshof. Er is een wijk-muziekcoach aangesteld die zorg draagt voor samenwerking in de wijk en het realiseren van de muzikale droom van de kinderen en docenten in Tilburg West. Concreet betekent dit het aanbieden van naschoolse activiteiten, in lijn met het curriculum van de school en aansluitend bij de wensen van de leerlingen. En ook coaching en intervisie voor docenten, het delen van ideeën en instrumenten en het tot stand brengen van samenwerking met muziekverenigingen zoals een harmonie of koor in de wijk. Een prachtig leerecosysteem in wording.
- ZZ-Peers is een project waarvoor aan Factorium subsidie is toegekend door het Fonds Cultuurparticipatie. Doel hiervan is het versterken van de positie en het netwerk van de *zelfstandig* werkende kunstvakdocenten op de Tilburgse arbeidsmarkt. In 2022 start de uitvoering van dit project met onder andere workshops voor (beginnende) ZZP-vakdocenten, een leerlijn urban, gericht op veiligheid en creativiteit, en een project "presenteer jezelf" (drama).
- De KunstTaalRoutines is een mede door Factorium ontwikkelde interdisciplinaire methode. Hiervan is in samenwerking met Leraar 24 in 2021 een promotiefilm gemaakt. In 2021 is op twee pilotscholen met deze methode gewerkt. Binnen ZZ-Peers is ook ruimte gemaakt om deze methode onder de aandacht te brengen van kunstvakdocenten.

Intern en algemeen:

- Werkprocessen zijn gedigitaliseerd en het nieuwe softwarepakket Yesplan is ingevoerd, waardoor Factorium onderwijs beter ingericht is als projectorganisatie.
- Door onze nieuwsbrieven en vernieuwde website krijgen we meer informatie over en inzicht in hoe vindbaar en zichtbaar Factorium onderwijs is en wat onze klanten belangrijk vinden. In 2022 gaan we onze website verder uitbreiden door meer voorbeelden van lessen, lesvoorbereidingen en workshops toe te voegen.
- Helaas is ook in 2021 is de invloed van corona op onze activiteiten groot geweest. Factorium heeft, als gevolg van gesloten scholen, vele projecten moeten aanpassen of uitstellen. In juni/juli 2021 kregen we te maken met een inhaalslag. Waar mogelijk hebben scholen in de zomermaanden eerder uitgestelde projecten alsnog laten plaatsvinden. We hebben gemerkt dat zowel de docenten als de scholen heel flexibel en creatief zijn geweest waardoor in aangepaste vorm toch nog een aantal projecten konden plaatsvinden.

•

TALENTONTWIKKELING	2018	2019	2020	2021
ONDERWIJS				
Primair	32.611	34.451	28.519	23.183
Aantal scholen Tilburg en Goirle	33 + 6	33 + 6	33 + 6	33 + 3 + 11
Aantal met eigen producten. & diensten	15.292	15.144	8.970	6.604
Aantal met CMK in T & G	10.932	13.035	13.266	13.266
Impuls Muziekonderwijs	5.344	5.260	5.292	2.322
Project Xpect	1.043	1.012	991	991

#4 Pijler FACILITY

1. Planning verhuur
2. Techniek
3. Receptie & Beheer
4. Marketing & communicatie
5. Gebouwmgeving en inventaris Goirle

Ad.1.

Natuurlijk werd de verhuur in 2021 zwaar getroffen door de coronamaatregelen. De verhuur aan Fontys studenten (repetitie en studeerfaciliteiten) kon wel plaatsvinden (hbo-onderwijs werd van maatregelen uitgezonderd). Maar de verhuur van de Theaterzaal en de studio's was in 2021 uiterst beperkt. Er vonden nagenoeg geen voorstellingen en concerten plaats noch verhuringen aan bv de gemeente Tilburg of andere huurders die in een normaal jaar veelvuldig gebruik maken van de Factorium-faciliteiten. De verhuuropbrengsten (normaal goed voor ca. 250K per jaar) bleven ondanks alle extra inspanningen steken op 157K. Met deze activiteiten werden in 2021 zo'n 29.994 bezoekers bereikt, in 2020 waren dat er 29.025 en in 2019 (een 'normaal' jaar) waren dat nog 52.996 bezoekers.

Het *totaal* aantal verhuringen bedroeg 4.897 in 2021 t.o.v. 3.761 in 2020 en 5.456 in 2019.

Verhuringen	aantal verhuringen		aantal bezoekers	
	2021	2020	2021	2020
Extern	21	26	2.196	2.969
Intern	12	57	683	1.292
Repetities	4.864	3.633	27.115	24.764
Totaal	<u>4.897</u>	<u>3.716</u>	<u>29.994</u>	<u>29.025</u>
prestatie-eis	1.500	1.500	35.000	35.000

Ad. 2.

Hoewel er nauwelijks voorstellingen en concerten plaats konden vinden in 2021, werd een zwaar beroep gedaan op de afdeling techniek. De Theaterzaal veranderde in een 'tv-studio' van waaruit heel veel activiteiten met een beperkte bezetting gestreamd werden. Ook derden deden veelvuldig een beroep op deze 'tv-studio'. Dankzij een bijdrage van Stichting Overleg Arbeidsvoorwaarden (OAK) was Factorium in 2021 in staat een tweetal goede camera's en randapparatuur aan te schaffen. Mede door scholing, groeiende ervaring van medewerkers en een fantastische inzet van medewerkers en stagiaires van de afdeling Marketing & Communicatie werden prachtige live reportages en ander beeldmateriaal gemaakt. (Zie meer daarover in deel 4.4. van dit verslag).

Ad.3.

Op de afdeling Receptie & Beheer werd een bijzonder beroep gedaan, omdat toezicht en handhaving van coronaspelregels (zoals CTB-controles en discussies aan de balie) veelvuldig aan de orde was. Ook van hen werd de nodige creativiteit en extra inzet gevraagd. In 2021 werd als gevolg van het vertrek van een medewerker en krapte in de bezetting geïnvesteerd in twee nieuwe medewerkers. In een 6-wekelijks overleg van alle medewerkers Receptie & Beheer en directie wordt met elkaar steeds gezien wat nodig is en welke slagen er moeten worden gemaakt om de gastvrijheid en kwaliteit voor de (in een normaal jaar) duizenden gasten per week te behouden en waar mogelijk verder te verbeteren.

Ad. 4. MARKETING EN COMMUNICATIE

4.1. Strategisch

Zonder enige twijfel stellen we dat de Marketing & Communicatie-afdeling een grote rol heeft gespeeld in de groei van deelnemers op de Musicalafdeling. Daarnaast heeft de afdeling door de stevige community building mede voorkomen dat (meer) mensen afhaakten tijdens de coronaperiode en zijn we er (ondanks de beperkingen) in geslaagd met creativiteit en toffe concepten jonge makers een podium te geven en dat ook uit te dragen. De online presence en betrokkenheid is in 2021 niet alleen verhoogd, maar er is ook een flinke professionaliseringslag gemaakt waar het het meten, evalueren en bijsturen van de resultaten betreft.

Social media marketing en communicatie is sinds 2018 een belangrijk onderdeel van de marketingstrategie van Factorium Cultuurmakers. Platformen als Instagram, Facebook en YouTube worden actief ingezet voor diverse doelen: bedrijfspositionering, werving van cursisten, promoten van activiteiten en events. Er is een interactieve online community gebouwd waarop volgers en abonnees actief betrokken zijn en blijven bij Factorium. Met ongeveer 5.776 Facebook volgers, 2.700 Instagram volgers en 277 YouTube abonnees, mogen we die betrokkenheid substantieel noemen. Via deze kanalen communiceren we naar een groot en gericht publiek wat Factorium Cultuurmakers te bieden heeft. En de community communiceert via die kanalen ook rechtstreeks met ons.

Betekenis- en succesvolle marketing anno nu, draait ook om samenwerking met betekenisvolle partners. Het maximaal uitlichten en benadrukken van deze samenwerkingen, draagt in de steeds groter wordende community bij aan onze doelen.

Stagiaires op marketing & communicatie

Factorium staat op alle socials steeds meer en kwalitatief beter in de spotlights. Dat zorgt niet alleen voor meer engagement online, ook offline plukken we daar de vruchten van. Jonge mensen zijn over het algemeen heel goed thuis in het dagelijks gebruik van social media en dat geldt zeker

voor de studenten die een opleiding volgen in marketing of eventing. Het is dan ook een logisch uitvloeisel van onze online toffe presence, dat het aantal stageverzoeken van mbo-studenten uit Tilburg steeg. In 2021 boden we drie young marketing potentials (van Fontys, De Rooi Pannen en ROC Tilburg) een stageplaats. Onder zorgvuldige begeleiding werkten zij het hele jaar mee aan de productionele voorbereiding en uitvoering van onze livestreamproducties (Talent Sessions). En ze verzorgden de social media content voor onze corporate kanalen. Daarnaast leverden deze jonge mensen een belangrijke bijdrage aan de strategische optimalisatieslag voor (de toekomst van) de social mediakanalen. Ook voor 2022 staan stagiaires (ook hbo i.s.m. Fontys Communicatie en Avans Hogescholen) klaar.

Belangrijke ontwikkelingen en marcom highlights

- Het Factorium Theater werd omgebouwd tot **opnamestudio**. We creëerden een podium voor jong/aanstormend talent. Alumni van Factorium Cultuurmakers en studenten van Fontys Hogeschool voor de Kunsten werkten mee aan online programmering. Focus lag op online connectie met cursisten/deelnemers/docenten/het werkveld en onze volgers om in verbinding blijven met de achterban
- De marketingcommunicatie afdeling ontwikkelde zich in 2021 verder door als **allround productiekantoor** vanwaaruit diverse online evenementen werden geproduceerd en contentproducties werden gerealiseerd. Daarvoor formeerden we een eigen productieteam van Factorium marcom medewerkers (productie/productionele ondersteuning stagiaires), licht- en geluidtechnici, afdeling planning/verhuur, vaste videografen en docenten/partners die artistiek betrokken waren
- De professionalisering inzake contentcreatie (contentproductie/de online evenementenproducties) heeft er toe bijgedragen dat Factorium aantrekkelijker werd voor artiesten als **podiumpartner**. Factorium wordt steeds vaker benaderd door (jonge) artiesten voor samenwerking
- In 2021 gingen we bijzondere samenwerkingen aan. Om te beginnen met de Tilburgse **YouTube influencer Kriekel en partners** (16,9K volgers Instagram/111k volgers YouTube). De video's die in het Factorium theater werden opgenomen, leverden 511.000 views op. Deze samenwerking bouwen we in 2022 verder uit. Samen met Kriekel en partners en een aantal regionale/landelijk bekende social media influencers (YouTube/TikTok) gaan we een theatershow produceren met het thema online identiteit en talentontwikkeling. Jonge social media fanaten en professionals weten de weg naar Factorium dus steeds beter te vinden. Fontys Muziektheater student **Ramon Andriessen** zocht voor de realisatie van zijn minor (contentproductie bestaande uit vijf interviews met bekende musicalsterren waaronder Pia Douwes en Ellen Evers) contact met Factorium. Verder werd in samenwerking met de Academie voor Muziek- en Musicaltheater van Fontys Hogeschool voor de Kunsten het grote **Fontys Muziektheater Concert** geproduceerd en uitgezonden op de Factorium website. Deze uitzending scoorde ruim **10.000 views** en was de

best bekeken uitzending van 2021 (met kijkers uit onder andere Nederland, de Verenigde Staten en Duitsland)

- De Factorium website werd verder doorontwikkeld en gebruiksvriendelijker gemaakt. We investeerden in SEO-marketing (zoekmachine marketing optimalisatie), met de focus op het verbeteren van de organische vindbaarheid van onze webpagina's in zoekmachines. Dat leverde ons meer (nieuwe) online bezoekers op.

Never waste a good crisis

Voor de crisisperiode in april, mei en juni 2021, werd de online programmering uit 2020 conceptueel verder uitgewerkt in de vorm van nieuwe **Talent Sessions uitzendingen**, met als doel in verbinding blijven met deelnemers. Factorium zette met de Talent Sessions jong (regionaal) talent en studenten en alumni van Fontys Hogeschool voor de Kunsten, letterlijk en figuurlijk in de spotlights. Dans, theater, musical, urban, muziek...Van violisten tot musicalzangers en van dansers tot singer-songwriters. Met het verschuiven van de uitzendingen van Facebook naar het nieuwe online theater, wisten we extra traffic op de website te realiseren. De live-pagina van de website kreeg daarmee meer (unieke) weergaven. Onder het mom van 'Zoveel talent, zo'n mooi theater, maar helaas nog zoveel lege stoelen. Tijd voor verandering!' wist Factorium van de nood een deugd te maken.

De coronaperiode gaf ons ook dit jaar (net als in 2020) de ruimte om verder te bouwen aan de social media kanalen van onze vooropleidingen MAF (musical/1100 volgers) en RAAC (muziek/230 volgers).

Online awareness regulier cursushuis onder de loep – work in progress

In samenwerking met een afgestudeerde-stagiair van de opleiding Fontys Communicatie werd er gewerkt aan een social media strategie gericht op Instagram voor Factorium Theaterhuis (125 volgers) en Danshuis (210 volgers). Zo werd er een organisatieanalyse uitgevoerd waarin merkidentiteit, merkwaarden en de positionering van Factorium Cultuurmakers werden onderzocht. Uit deze analyse kwam naar voren dat het communicatief vermogen en de communicatiestrategie van Factorium Cultuurmakers sterk is. Aan de hand van dat onderzoek werd het social media plan opgesteld, met daarin o.a. verbetervoorstellen voor Instagram en de kansen op het gebied van storytelling.

Professionalisering social media intern – Teach the teacher

Online succesvol zijn, staat of valt bij de uiteindelijke uitvoering. Om on-top-of-mind te komen en te blijven bij relevante doelgroepen, is het essentieel om de interne organisatie te mobiliseren. Docenten kregen in groepsverband social media trainingen en er werden afspraken gemaakt inzake strategische ontwikkeling en uitvoering. Inmiddels worden de Instagram accounts van Theaterhuis en Danshuis actief beheerd door 2 docenten. Het voornemen is in 2022 en volgend docenten meer te faciliteren t.b.v. social media communicatie.

4.2. Bereik social mediakanalen 2021 – Factorium Cultuurmakers (corporate)

Facebook

- Facebook volgers: 3.500 volgers (1 jan 2018), 5.547 volgers (31 dec 2020), 5.700 volgers (31 dec 2021) waarvan 2.471 – 43% volgers afkomstig uit Tilburg)
- Facebook bereik: 238.258 bereikte mensen (2020), 259.262 bereikte mensen (31 dec 2021)
- Video score Facebook: de Factorium video's werden 40.200 keer bekeken (2020 - 109.784), 35.786 organisch bereik en 4.414 betaald bereik. Totaal tellen we in 2021 zo'n 88.200 videoweergaven van 3 sec (2020 - 218.4000). Totale betrokkenheid bij de gepubliceerde video's in 2021 was 3.500 mensen (in 2020: 9.500) op basis van 50,8% eigen plaatsingen (2020 - 58,8%) en 48,4% door deelacties (2020 - 41,1%).
- Facebook events 2020/2021. Door de coronacrisis moesten veel evenementen geannuleerd worden. De eindscore is daarom niet opgenomen in dit overzicht omdat het een onrealistisch beeld zou geven.

Instagram

- Instagram: Van 0 volgers (1 jan 2018), 2.358 volgers (31 dec 2020), 2.700 volgers (op 31 dec 2021) waarvan 40% afkomstig uit Tilburg).

YouTube

- YouTube 2020: De Factorium video's werden op YouTube ruim 30.000 keer bekeken (2020 – 27.500), 555 uur kijktijd (2020 – 457 uur) en 65 nieuwe abonnees (2020 – 52).

Let op! De opbrengst van de social media kanalen (Facebook en Instagramaccounts) van MusicAllFactory, Rockacademie Auditie Coaching en de Instagramaccounts van Factorium Danshuis en Theaterhuis zijn hierin niet meegenomen.

4.3. Resultaten online programmering in Corona tijd op Factorium.nl

Het was een bijzonder leerzaam jaar waarin we een behoorlijk aantal gevarieerde videoproducties (klein/groot/in coproductie met partners) hebben neergezet, veel hebben geleerd over online produceren en programmeren en een fijn team hebben samengesteld waarmee we de producties hebben gedraaid.

2021 wat ook het eerste jaar waarin we de samenwerking zijn aangegaan met Streampartner. In de eerste maanden hebben we onze uitzendingen als livestream uitgezonden. Verderop in het jaar zijn we daarvan afgestapt en zijn we *on demand* gaan uitzenden om de video's lang(er) beschikbaar te houden voor onze kijkers (bezoekers).

We begonnen het jaar met de opnames van de Factorium Talent Session producties, een retake van de Talent Nights uit 2020. Verder registreerden we diverse eindproducties (MAF, M4U, RAAC,

BandXL), werden er promovideo's ontwikkeld voor cursussen en events (Ready2Rock, Open dag, ZIAD, Muzieksafari, M4U, MAF Junior), werden er livestreams verzorgd voor Social Grooves, werkten we mee aan een livestream release van MAF alumni Lisanne Streukens en eindigden we het jaar met de opnames van het Fontys Muziektheater Kerstconcert.

Livestream uitzendingen

Plays/aantal keer gestart	6.891
Unieke kijkers	1.593
Aantal uren bekeken	2.467

On demand uitzendingen

Plays/aantal keer gestart	26.402
Unieke kijkers	2.070
Aantal uren bekeken	172.557

Totale uitzendingen 2021

Plays/aantal keer gestart	33.293
Unieke kijkers	3.663
Aantal uren bekeken	175.024

On demand uitzendingen overzicht en plays

Kerstmuziek theater koorconcert 2021	10.088
American Prom Carrie MAF Volwassenen 2021	2.634
CINEMA ITALIANO Nine MAF Volwassenen 2021	2.561
M4U Wonkas wonderlijke wereld	2.395
M4U BaRST Kids	2.011
MAF J Tweestrijd Zaterdag	1.223
Factorium archive 2021-03-18	1.211
RAAC Volledige registratie V1	953
MAF J Tweestrijd Zondag	802
UITZENDING Onze Wereld website Fact	416
M4U BaRST Kids	342
UITZENDING Het Grote Voorbeeld	342
M&G Amelie	321
Higher Ground	288
Alergria schoolbandcompetitie	222
Hartenkamer	215
Hartenkamer goede versie	135
Correcte versie topstroom 2021	90
M4U tieners Wonkas wonderlijke wereld	80
Factorium archive 2021-03-17	51
M4U BaRST	22

4.4. Resultaten website

2021

Sessies	92.397 (30.933 Tilburg)(62.704 cursussen)	10,6% stijging t.o.v. 2020
Gebruikers	55.676 (14.617 Tilburg)(22.147 via socials)	25,1% stijging t.o.v. 2020
Nieuwe sessies	60%	
Inschrijfformulieren	951	
Proeflesformulieren	539	
Auditieformulier	186	

Ter vergelijking: 2020

Sessies	83.508 (33.138 Tilburg)(64.207 cursussen)	
Gebruikers	44.514 (14.561 Tilburg)(12.523 via socials)	
Nieuwe sessies	52,41%	
Inschrijfformulieren	1.278	
Proeflesformulieren	829	
Auditieformulier	155	

* Samenwerking INTK/Google adwords

4.5. Wat is de opbrengst?

In de periode van de lockdown werd er ingezet op het verder optimaliseren van de online zichtbaarheid van Factorium. Twee nieuwe samenwerkingspartners werden gevraagd om hierbij ondersteuning te bieden. INTK ontwikkelt digitale strategieën voor culturele organisaties en ondersteunt Factorium (vanaf augustus 2021) bij het ontwikkelen en uitvoeren van Google Ad Grants campagnes. *Het Ad Grants advertentieprogramma werd door Google in het leven geroepen om non-profitorganisaties met een ANBI-status te ondersteunen bij het verspreiden van hun boodschap en dus de zichtbaarheid te vergroten.* Door middel van maandelijkse INTK-rapportages kunnen marketingactiviteiten nog beter worden gestuurd en geoptimaliseerd.

Sander Oord (SEO-professional) ontwikkelde voor Factorium een realtime dashboard waarmee alle online kanalen van Factorium efficiënt gemonitord kunnen worden. Het dashboard zal de (met name online) marketinginspanningen en de resultaten van deze inspanningen zichtbaar maken. Dit zal Factorium helpen om doelgroepen beter te kunnen monitoren, de customer journeys nog beter te kunnen vormgeven en de communicatie richting de doelgroepen te verbeteren. Op die manier kunnen we gericht inzetten een bijsturen op het vergroten van het aantal online en fysieke bezoekers/deelnemers.

Verder investeerden we in 2021 in content/storytelling marketing en ontwikkelde de marketingafdeling zich tot allround content/productiekantoor voor diverse online event producties. De belangrijkste activiteiten:

- Er werden diverse online videoproducties gerealiseerd (talent sessions) i.s.m. Fontys Hogeschool voor de Kunsten/alumni.
- Er werden diverse promo video's opgenomen o.a. gericht op aanbod voor ouders met kids tussen 6-12 jaar voor diverse Factorium activiteiten.
- De website werd verder geoptimaliseerd met name gericht op het uitzenden van video content.

4.6. Samenvattend

Factorium heeft in 2021 op marketing- en communicatiegebied alle kansen gegrepen om creatief en doelbewust verbinding te houden met de achterban, om nieuwe samenwerkingen aan te gaan en om verdere professionalisering te versnellen. Het contact met de bestaande achterban onderhouden, alsmede het aangaan van nieuwe relaties, wordt gemonitord, geëvalueerd, bijgestuurd en aangescherpt. Op die manier bleef Factorium on top of mind bij relevante doelgroepen en werden nieuwe groepen aangeboord door samenwerkingen aan te gaan, creatieve concepten uit te rollen en on- en offline waardevolle verbindingen te leggen.

Ad.5. Gebouwmgeving en Inventaris Goirle

Ontwikkeling Stadsforum: zicht- en vindbaarheid Factorium hoofdgebouw

De ontwikkeling van het nieuwe Stadsforum, de aanpassing van de cityring waardoor de Bisschop Zwijsenstraat afgesloten wordt vanaf de cityring en de ontwikkeling van de Koningswei, biedt volop kansen om het best verstopte *openbare* gebouw van de stad beter zichtbaar en toegankelijk

te maken. Factorium is (samen met Fontys HK en Schouwburg & Concertzaal Tilburg en de nieuwe eigenaar van het voormalig Gerechtsgebouw) sinds twee jaar goed aangesloten op alle planvorming. De gemeenteraad heeft in 2021 50K beschikbaar gesteld voor onderzoek en ontwerp van de nieuwe situatie (v.a. februari 2022) waarin verkeersveiligheid (kiss&ride voor ouders en kinderen) bereikbaarheid (via de Korvelsweg of Pius van Gilsstraat) en een betere zichtbaarheid van het Factorium gebouw vanaf het Stadsforum centraal staat. We hebben het vertrouwen dat in de komende twee jaar een (veel) betere zichtbaarheid van het hoofdgebouw en daarmee van het gehele (nu nog onzichtbare) Cultuurcluster van Tilburg kan worden gerealiseerd.

Gemeente Goirle

Factorium blijft actief voor het onderwijs in Goirle.

Lessen en cursussen zijn per 1 september 2020 gestopt. In 2021 werd de afbouw van lessen en cursussen, en de personele- en materiele- consequenties daarvan, uitgevoerd. Ook in 2021 werden in de back-office – waar ook Goirle haar deel aan bijdroeg - (deeltijd)ontslagen uitgevoerd om in de toekomst het verlies van ruim 300K aan subsidie te kunnen dragen.

Met de Stichting Plan C (burgerinitiatief dat zich sterk maakt voor cultuureducatie in Goirle) is overeenstemming bereikt t.a.v. de overdracht van instrumenten en inboedel.

Afgesproken is dat de gehele inventaris tot eind 2022 in bezit blijft van Factorium. Medio november 2022 is duidelijk of de Stichting Plan C blijft voortbestaan en of het instrumentarium aan hen of aan de stichting SCAG/CC Jan van Besouw kan worden overgedragen. Factorium is nog steeds zeer actief in het onderwijs in Goirle op alle scholen.

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers		
	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Bezoekers 2021
Goirle					
Muziek	-	3.261	-	437	
Dans	-	364	-	105	
Musical	-	317	-	27	
Theater	-	-	-	17	
Totaal cursussen	-	3.942	-	586	-
Onderwijs	503	2.741	4.253	7.038	4.253
Expositie	-	-	-	-	
Totaal	503	6.683	4.253	7.624	4.253

5. Factorium In Cijfers

5.1. Deelnemers en bezoekers

	Gerealiseerde Uren		Bereik deelnemers		
	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Bezoekers 2021
Totaal					
Muziek	17.832	24.010	2.179	2.471	33.519
Dans	3.656	4.674	770	1.008	16.140
Musical	4.674	5.064	280	284	5.613
Theater	1.239	1.797	204	450	4.530
Totaal cursussen	27.401	35.545	3.433	4.213	59.802
Onderwijs	10.315	16.574	23.183	28.519	23.183
Expeditie	1.131	5.005	4.068	2.681	4.490
Verhuringen					29.994
Totaal	38.847	57.124	30.684	35.413	117.469

Tilburg					
Muziek	17.832	20.749	2.179	2.034	33.519
Dans	3.656	4.310	770	903	16.140
Musical	4.674	4.747	280	257	5.613
Theater	1.239	1.797	204	433	4.530
totaal cursussen	27.401	31.603	3.433	3.627	59.802
Onderwijs * Inclusief CMKT	9.812	13.833	18.930	21.481	18.930
Expeditie	1.131	5.005	4.068	2.681	4.490
Verhuringen			29.994	29.025	29.994
Totaal	38.344	50.441	56.425	56.814	113.216

* Verdeling geschat

Goirle					
Muziek	-	3.261	-	437	
Dans	-	364	-	105	
Musical	-	317	-	27	
Theater	-	-	-	17	
totaal cursussen	-	3.942	-	586	-
Onderwijs	503	2.741	4.253	7.038	4.253
Expeditie	-	-	-	-	
Totaal	503	6.683	4.253	7.624	4.253

Alle gerealiseerde uren zijn gepresenteerd als klokuren.
Zie bijlage 2 voor realisatie uren 2021

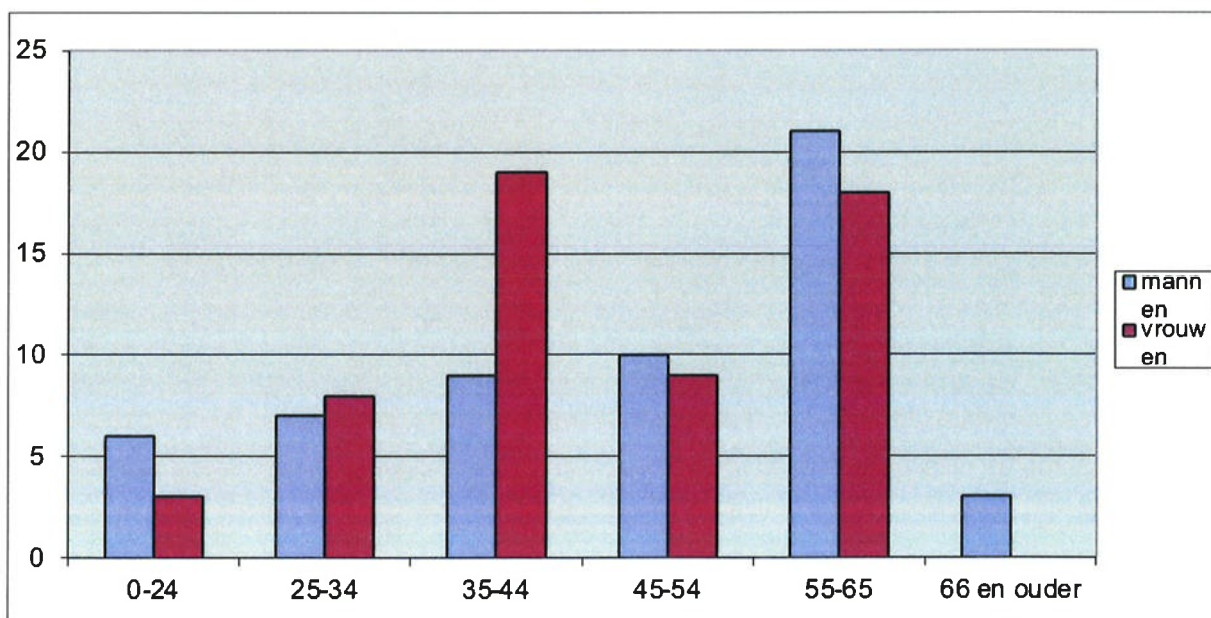
Verhuringen	aantal verhuringen		aantal bezoekers	
	2021	2020	2021	2020
Extern	21	26	2.196	2.969
Intern	12	57	683	1.292
Repetities	4.864	3.633	27.115	24.764
Totaal	4.897	3.716	29.994	29.025
prestatie-eis	1.500	1.500	35.000	35.000

5.2. Samenstelling personeel

Per 31 december 2021 is het personeelsbestand als volgt samengesteld:

	2021		2020	
	personen	fte	personen	fte
Totaal aantal personeelsleden met een dienstverband	113	40,37	113	42,95
Totaal aantal personeelsleden gedetacheerd	2	2,00	2	2,00
Aantal mannen	56	20,88	53	21,04
Aantal vrouwen	57	19,49	60	21,89
Verdeeld in:				
Onderwijzend personeel	80	18,95	79	19,42
Overige medewerkers primair proces	10	5,95	11	5,95
Overhead Directie, lijnmanagement	5	3,60	6	3,94
Overhead Financieel, Control	5	4,30	6	4,42
Overhead Informatisering, Automatisering	1	0,70	1	0,80
Overhead Marketing, Communicatie	2	1,40	2	1,80
Overhead Facilitair, Gebouwenbeheer	10	5,47	8	6,62
Totaal	113	40,37	113	42,95

Leeftijdsdiagram per 31.12.2021

Verzuim

In dit verslagjaar bedroeg het verzuimpercentage 3,4% (2020: 3,5%).

5.3. Toelichting op Cijfers

13. Opbrengsten uit **Cursusactiviteiten** waren weliswaar 4% lager dan begroot maar de grote schade als gevolg van de coronamaatregelen in 2021 wordt zichtbaar in de opbrengsten uit Kaartverkoop (- 97%) en de post Restitutiegelden (ruim het dubbele t.o.v. begroting). Daarmee is het totaal van opbrengsten uit cursussen ca. 12% (98.5K) lager dan begroot.
14. De deelnemersbijdragen uit **Onderwijs** komen per saldo 67K hoger uit dan begroot. Dat komt met name omdat de bijdrage voor de indiensttreding van 4 Cultuurcoaches vanaf september 2021 bij opstelling van de begroting, een jaar eerder, niet voorzien kon worden (+45K). Hetzelfde geldt voor de LEA bijdrage (Lokale Educatie Agenda) van 28.6K. De opbrengst uit CMK 2 was in de eerste helft van 2021 hoger (+74K) omdat in het eerste half jaar een inhaalrace werd gelopen om alle middelen voor het eind van de planperiode (2017- zomer 2021) tot besteding te brengen. Daar staat tegenover dat de opbrengsten van scholen uit Onderwijsprojecten tegenvielen (-35K) omdat de coronamaatregelen uitvoering onmogelijk maakten of scholen terughoudend deed zijn. Ook de bijdrage uit de Impulsregeling/Xpect viel tegen (-62K) omdat activiteiten niet plaats konden vinden of scholen terughoudend bleken m.b.t. externe activiteiten i.v.m. besmettingsgevaar.
15. Deelnemersbijdragen uit **Expeditie** zijn fors lager dan begroot (ruim 222K). Ontvangen en/of toegezegde subsidies kunnen – wanneer projecten als gevolg van de coronamaatregelen niet kunnen worden uitgevoerd – niet in de exploitatie worden opgenomen. Naast de (gedeeltelijke) sluiting van gebouwen over een periode van 7 maanden werkt de afdeling Expeditie met mensen met een verstandelijke of fysieke beperking. Juist deze kwetsbare doelgroep en de organisaties waarmee samengewerkt wordt, waren in 2021 uiterst voorzichtig en terughoudend. Dat verklaart de veel lagere opbrengst. Daar staan maar beperkt lagere kosten tegenover omdat het merendeel van het personeel dat in deze pijler werkt, in vaste dienst is.
16. De opbrengsten uit **Verhuur** en Horeca vielen ondanks de coronaperikelen ten opzichte van begroting toch mee. Ten eerste werd bij het maken van de Begroting 2021 rekening gehouden met tegenvallen inkomsten als gevolg van de voortdurende pandemie: 83K minder dan normaal vooraf geraamd. Nu 143K t.o.v. 226K in een normaal jaar. De meevaller zit hem in het feit dat Fontys HK als gevolg van de pandemie en de verplichting toch –op een veilige manier– volledig onderwijs te moeten aanbieden, ruim meer huurde dan onder normale omstandigheden.
- 17&18. De **structurele** subsidies waren bij begroting nog niet geïndexeerd. Dat verklaart de meevaller op onderdelen.
19. De totale **personeelskosten** zijn 170K lager dan begroot. Reden daarvoor is terughoudendheid t.a.v. personele verplichtingen in crisistijd en de opgave de structurele kosten van de organisatie terug te brengen t.b.v. de financiële gezondheid.

20. De **huisvestingskosten** vallen iets lager uit dan begroot omdat de kosten dependances lager zijn als gevolg van o.a. de coronamaatregelen. De stijging van de energieprijzen deed zich eind 2021 al voelen.
21. De kosten voor **activiteiten** zijn (natuurlijk) dramatisch lager (145K) omdat het Factorium hoofdgebouw maandenlang gesloten was en presentaties, voorstellingen en concerten niet door konden gaan, maar met name ook omdat de kosten op Expeditie-projecten lager waren (87K) omdat ze niet door konden gaan.
22. De **Organisatiekosten** vallen 66K lager uit dan begroot. Dat is met name te wijten aan de kosten van nieuwe automatisering (implementatie verloopt langzamer dan voorzien) en het feit dat de oninbare debiteuren/incassokosten, als gevolg van de gedwongen sluiting en het daarmee niet of niet volledig kunnen leveren van werd aangeboden, gelukkig lager zijn dan werd gevreesd bij begroting. Ook daaruit blijkt dat de Factorium docenten een ongelooflijk goede prestatie hebben geleverd m.b.t. klanttevredenheid.

Daarmee wordt per saldo met 134.074 euro een beter exploitatieresultaat behaald dan was voorzien ten tijde van het samenstellen van de Begroting 2021. Dat is voor een belangrijk deel te wijten aan het feit dat al enkele jaren een terughoudend beleid wordt gevoerd op de kostenkant van het bedrijf. In 2019, waarin Factorium 50,36 fte kende en ruim 3.916K personeelskosten, kent Factorium in 2021 nog 40,37 fte (- 10 fte) en een totale personeelslast van 3.244K. Daarmee worden 672K minder personele kosten gerealiseerd in twee jaar tijd. Dat heeft deels te maken met de afbouw van Goirle en voor een ander deel als gevolg van een voor het bedrijf noodzakelijke kostenreductie. Een kostenreductie die als gevolg van de dalende inkomsten als gevolg van de coronapandemie meer dan ooit nodig was.

Dat was weliswaar noodzakelijk voor de financiële gezondheid van het bedrijf maar tegelijkertijd is de financiële ruimte voor innovatie en versterking van het product in de afgelopen jaren uiterst beperkt geweest. Er was geen financiële ruimte om te innoveren en te doen wat nodig is om Factorium inhoudelijk een duurzame toekomst te geven. Na de zware coronaperiode (waarvan we hopen dat nieuwe ingrijpende maatregelen in de toekomst achterwege blijven) is het noodzakelijk opnieuw te investeren in innovatie en duurzaamheid.

Afrekening coronaschade 2020 & 2021

De gemeente Tilburg verstrekke Factorium in één beschikking een coronaschade bijdrage Over de periode 2020 en 2021. Over 2020 was dat ruim 209K en in 2021 was dat 159K.

De bijdragen werden verstrekt om de bedrijfscontinuïteit niet in gevaar te brengen. Dat was nodig omdat meteen bij aanvang van de coronacrisis ook de gemeente Goirle haar bijdrage van 300K per jaar besloot af te bouwen.

Van de bijdrage 2020 werd ruim 196K gebruikt ter dekking van de werkelijke coronaschade. Over 2021 hoeft Factorium - als gevolg van stevige kostenbesparingen sinds 2019 en enkele meevallers

in 2021 – geen beroep te doen op, de door de gemeente Tilburg, beschikbaar gestelde coronaschademiddelen voor 2021. Factorium zal daarmee over de periode 2020 en 2021 een bedrag van 171.594 euro terugstorten op rekening van de gemeente Tilburg. Voor 2022 heeft Factorium een beroep gedaan op het gemeentelijk Corona Herstelfonds.

6. Raad Van Toezicht

6.1. Verslag

6.2. Samenstelling en nevenfuncties

6.3. Rooster Van Aftreden

6.1. Verslag

In 2021 kwam de Raad van Toezicht vijf keer bijeen met de bestuurder. Naast de te bespreken stukken verzorgde de bestuurder bij elk overleg een rapportage met betrekking tot alle voor de Raad van Toezicht relevante gebeurtenissen van de voorgaande drie maanden. De Raad van Toezicht vergaderde in 2021 één keer met de Ondernemingsraad in afwezigheid van de bestuurder. Aan het eind van elke vergadering keek de Raad van Toezicht even terug op het verloop van het overleg en één keer evalueerde ze haar eigen functioneren zonder aanwezigheid van de bestuurder. Het functioneren van de bestuurder beoordeelde de Raad van Toezicht eveneens eens per jaar en dat gebeurde mede op basis van informatie van diens directe medewerkers.

In 2021 trad een nieuw lid toe tot de Raad van Toezicht dat naast de inbreng van haar specifieke deskundigheid ook meer diversiteit in de Raad van Toezicht bracht.

Naast de Jaarrekening en de Begroting waren dit belangrijke gesprekspunten tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht:

- De transitie van de organisatie
- De effecten afbouw Goirle
- De financiële positie van de organisatie als gevolg van de ontstane en te verwachten coronaschade
- De mentale effecten van de coronamaatregelen op de organisatie,
- In het kader van de invoering van de *Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties (WTMO)* werden de Factorium Statuten in 2021 aangepast en werden op basis daarvan Directie- en Raad van Toezicht Reglement geactualiseerd.

6.2. Samenstelling en nevenfuncties

Voorzitter:

- Mevrouw J.W.M. Buys

Leden:

- Mevrouw A.C.A. Bresson – de Jongh
- De heer H. Vinken
- De heer P. F.A.M. van Boekel
- Mevrouw I. C.C.M.M. van de Pas
- Mevrouw H. Hakki (toegetreten 10 december 2020)

Ambtelijk secretaris:

- De heer K. Büster - hoofd Bedrijfsvoering Factorium

Nevenfuncties in 2021

Mevrouw J.W.M. Buys

- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Fonds Cultuur Participatie
- Ambassadeur muziekonderwijs
- Voorzitter Raad Kwaliteitsborging Lerarenopleidingen
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Nutsscholen Geldrop
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Erfgoed Brabant

Mevrouw A.C.A. Bresson - de Jongh

- Lid RvT Het Zuidelijk Toneel

De heer H. Vinken

- Voorzitter Stichting Kunstpodium T

De heer P.F.A.M. van Boekel

- Raad van Toezicht van de stichting Het Zuidelijk Toneel
- Raad van Toezicht van de Stichting Spiegelglasfonds te Tilburg
- Raad van Toezicht bij Kredietunie Tilburg
- Raad van Toezicht van de stichting De Krachtcentrale 013
- Raad van Toezicht van de Stichting Broodje Aap & Linke Soep

Mevrouw I.C.C.M.M. van de Pas

- Lid Raad van Toezicht Centrum voor Ondernemerschap Fontys Hogescholen
- Lid Dagelijks Bestuur Sector Hoger Economisch Onderwijs
- Lid adviescommissie bezwaren en klachten College van Bestuur Fontys Hogescholen

Mevrouw H. Hakki

- Geen nevenfunctie

Directeur Bestuurder

De directeur/bestuurder van Factorium voert zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg met de aangesloten gemeenten. Hij maakt deel uit van het Brabantse Directeurenoverleg (DokC), het bestuur van het directieoverleg van de Culturele Instellingen in Tilburg (Cultuuralliantie) en is bestuurslid van Stichting Tilburg Dansstad (TDS).

L. Sijbers is daarnaast op persoonlijke titel voorzitter van De Raad van Toezicht van Theatergroep Artemis in Den Bosch en voorzitter van de Dorpsraad in zijn woonplaats.

6.3. Rooster van aftreden

Rooster van aftreden

Naam	Titel	datum in functie	herbenoeming	aftredend	datum in functie volgens KVK
Ans Buys	Voorzitter	16-12-2014	dec.-18	dec.-22	16-12-2014
Antoinette Bresson	lid	30-11-2017	nov.-21	nov.-25	01-01-2018
Henk Vinken	lid	17-04-2014	apr.-18	apr.-22	27-02-2014
Ilse van der Pas	lid	06-06-2019	jun.-23	jun.-27	06-06-2019
Paul van Boekel	lid	14-02-2019	feb.-23	feb.-27	14-02-2019
Hind Hakki	lid	10-12-2020	dec.-24	dec.-28	10-12-2020

7. Ondernemingsraad

Samenstelling

- De heer H. Brouwers – voorzitter
- De heer G. van der Heijden – vice voorzitter
- Mevrouw V. Rijckmans – secretaris
- Mevrouw H. Bastiaens – lid (tot 13-10-2020)
- Mevrouw M. Sanders – lid (vanaf 12-5-2020)
- Mevrouw C. Bol – lid
- De heer J. Stoffels – lid
- De heer F. Vugs – lid

De ondernemingsraad en de bestuurder kwamen in 2021 zesmaal bijeen in een overlegvergadering. Een enkele maal is de bestuurder aangeschoven bij een enkel onderwerp op verzoek van de OR. Het overleg verliep in 2021 steeds in een plezierige sfeer en constructief vanuit het gedeelde belang om Factorium een gezond, succesvol bedrijf te laten zijn, dat goed is voor haar werknemers.

De ondernemingsraad verzorgt een eigen Jaarverslag 2021 dat bij Factorium beschikbaar is.

8. Code's

8.1. Code Cultural Governance

8.2. Fair Practice Code

8.3. Code Diversiteit & Inclusie

8.1. Code Cultural Governance

Factorium Cultuurmakers kent een Raad-van-Toezicht-model en onderschrijft de acht principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur. De Raad van Toezicht controleert en adviseert de directeur bestuurder die de stichting feitelijk bestuurt. De raad is zodanig samengesteld dat deze zijn taken effectief en verantwoord kan vervullen, waarbij de individuele leden hun specifieke kwaliteiten en expertises kunnen bijdragen. De profielschets, samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden is gepubliceerd op de website samen met het bestuursverslag, waarin jaarlijks openheid van zaken wordt gegeven over de activiteiten in het betreffende jaar evenals de rechtsvorm en het besturingsmodel.

In de organisatie van Factorium Cultuurmakers hebben het bestuur en de Raad van Toezicht ieder hun eigen verantwoordelijkheid voor het naleven van de code. Het bestuur draagt zorg voor het verankeren van de code in de organisatie binnen de dagelijkse uitvoeringspraktijk. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het naleven van de code en evalueert dit jaarlijks in een zelfevaluatie. Hierin wordt het functioneren van de raad besproken, de samenwerking tussen de Raad van Toezicht en het bestuur en de onderlinge samenwerking tussen de leden buiten de aanwezigheid van het bestuur. Het bestuur van Factorium Cultuurmakers hecht waarde aan goed werkgeverschap: het schept de randvoorwaarden voor een goede en veilige werkomgeving en wijst de medewerkers op interne gedrags- en integriteitscode. De bestuurder stimuleert het geven van feedback wat bijdraagt aan een cultuur van openheid en aanspreekbaarheid binnen de organisatie. Ook in 2021 heeft het bestuur de medewerkers opnieuw actief gewezen op de mogelijkheid om vermoedens van misstanden en onregelmatigheden zonder risico voor hun positie kunnen melden bij de vertrouwenspersoon van Factorium Cultuurmakers of bij de voorzitter van de Raad van Toezicht als deze onregelmatigheden het bestuur zelf betreft. In 2021 zijn er geen meldingen van ongewenst gedrag gedaan.

Jaarlijks bespreekt de Raad van Toezicht in welk opzicht de toezichthouders individueel of collectief behoefte hebben aan verdieping of verbreding van hun kennis. Zo is bij de benoeming van een nieuw lid van de Raad van Toezicht afgesproken om de nieuwkomer het traject *toezichthouders en bestuurders in de cultuursector* verzorgt door Cultuur en Ondernemen aan te bieden, aangezien een toezichthoudende positie voor haar nieuw is. De Raad van Toezicht beschouwt dit als een investering in de kwaliteit van de raad en in de kwaliteit van Governance Code Cultuur in de culturele sector.

8.2. Fair Practice Code

De Code is een gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie op basis van vijf kernwaarden: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. De Code nodigt uit tot kritische reflectie en biedt een handreiking voor hoe de sector samen tot een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk komt. Hij functioneert als een paraplu voor regelingen en richtlijnen ter verbetering van het verdienvermogen en ontwikkelingsperspectieven voor werkenden in de culturele en creatieve sector. De Code nodigt uit om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een *Fair Chain*, waarin kunstenaars en creatieven, maar ook mogelijkmakers van kunst en cultuur een *Fair Share* en *Fair Pay* toekomt van de waarde van hun vakmanschap, zeggingskracht en uniciteit in de samenleving. Dat wil zeggen dat iedereen onder eerlijke omstandigheden werkt en tegen een redelijke vergoeding. Dat ieder bewust is van zijn plek in de keten, verantwoordelijkheid neemt en solidair is met andere werkenden in het veld. Bij Factorium werd gedurende 2021 op verschillende momenten in verschillende overleggen getoetst in hoeverre Factorium bijdraagt aan een faire uitvoering van de dagelijkse cultuurpraktijk. Op basis van de toetsing van gehanteerde tarieven en de zorgvuldige uitvoeringspraktijk waarmee Factorium iedere dag vormgeeft aan haar verantwoordelijkheid als werkgever, zijn wij er in 2021 opnieuw van overtuigd dat Factorium bijdraagt aan een faire praktijk in de cultuursector.

8.3. Code diversiteit & inclusie

Door het hanteren van de Code Diversiteit & Inclusie maken alle partijen in de cultuursector de sector meer divers en inclusief. Zo ontstaat ruimte voor nieuwe verhalen en werken we aan een gelijkwaardige sector voor iedereen. Factorium kent nu al een redelijk gemêleerde populatie van deelnemers; in de ene kunstdiscipline wat meer, in de andere wat minder. Factorium werkt al jaren voor mensen met een verstandelijke of fysieke beperking of specifiek voor mensen die minder te besteden hebben. Toch is er zeker ruimte voor verbetering wanneer het gaat culturele diversiteit en inclusie op het niveau van Raad van Toezicht, medewerkers en deelnemers.

Factorium wil in 2022 werk maken van een brede visie op diversiteit. We richten ons daarbij op vijf dimensies: arbeidsvermogen, culturele diversiteit, gender, leeftijd en LHBTI+. Onze missie is bij te dragen aan een arbeidsmarkt waarop verschillen gewaardeerd en optimaal benut worden. In een speciaal traject met externe begeleiding willen we samen met onze medewerkers dit beleid vormgeven. De weg naar een werkelijk divers en inclusief cultuurbedrijf verloopt niet via de kortste route ineens, maar verloopt respectvol en zorgvuldig in kleine stappen. Omdat de werkelijkheid weerbarstig is en goede bedoeling alleen niet volstaan. Daarom zet Factorium in 2022 belangrijke stappen op weg naar een (nog meer) inclusief en cultureel divers cultuurbedrijf.

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2021

BALANS PER 31 DECEMBER 2021
in euro's (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa		
Instrumenten	43.697	57.502
Overige vaste bedrijfsmiddelen	76.992	94.121
	-----	-----
	120.689	151.623
Vlottende activa		
Vorderingen		
2. Debiteuren	391.318	410.161
3. Overige vorderingen en overlopende activa	102.949	304.892
	-----	-----
	494.267	715.053
4. Liquide middelen	1.789.934	1.761.491
5. Vorraden		
Horeca - Materialen	780	2.277
	-----	-----
Totaal	2.405.670	2.630.444
	=====	=====

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021
in euro's

	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Begroting 2021
Baten			
16. Deelnemersbijdragen Talentontwikkeling	761.834	1.062.386	857.977
17. Deelnemersbijdragen Onderwijs	541.015	432.944	473.701
18. Deelnemersbijdragen Expeditie	77.454	103.381	282.510
19. Opbrengst Verhuringen	164.257	138.471	153.680
Rente	-7.653	-3.398	-4.000
	-----	-----	-----
Totaal Inkomsten	1.536.907	1.733.784	1.763.868
20. Subsidie Gemeente Tilburg	2.849.550	3.023.821	2.676.497
21. Subsidie Gemeente Goirle	301.735	385.334	340.205
HR Voucher	6.000	0	0
	-----	-----	-----
Totaal	4.694.192	5.142.939	4.780.570
	=====	=====	=====
Lasten			
22. Personeelskosten	3.243.604	3.853.858	3.413.487
23. Huisvestingskosten	1.007.645	1.022.679	1.040.924
24. Activiteiten	109.006	83.846	233.902
25. Organisatie	184.215	218.672	250.439
26. Afschrijvingen	45.141	36.763	47.215
27. Diverse baten en lasten	-32.493	-85.473	-46.397
	-----	-----	-----
Totaal	4.557.118	5.130.344	4.939.570
	=====	=====	=====
Exploitatieresultaat	137.074	12.594	-159.000
	=====	=====	=====
Bestemming exploitatieresultaat			
Toevoegen aan :			
Bestemmingsreserve Personele risico's	0	3.470	0
Bestemmingsreserve afrekening Corona 2021	0	209.300	
Bestemmingsreserve Productontwikkeling (Innovatiebudget)	40.000	0	
Onttrekken aan :			
Bestemmingsreserve Personele risico's	-49.732	0	0
Bestemmingsreserve afrekening Corona 2020	-209.300	0	0
Vrij besteedbaar resultaat	356.106	-200.176	0
	-----	-----	-----
Exploitatieresultaat	137.074	12.594	0
	=====	=====	=====

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Algemeen

De jaarrekening is in overeenstemming met het bepaalde in Titel 9 van boek 2 BW.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Om een volledige presentatie van kosten van voorstellingen en projecten te presenteren zijn interne doorbelastingen daarin opgenomen. In de toelichting op de staat van baten en lasten worden de interne doorbelastingen nader toegelicht.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn zo nodig aangepast om vergelijking met 2020 mogelijk te maken. Alle prestatiecijfers in uren worden gepresenteerd in klokuren.

Continuïteit - *Informatieverschaffing over de bedrijfscontinuïteit*

In de winter van 2020-2021 ging de pandemie de verkeerde kant op en vanaf 23 februari 2021 ging alles weer volledig op slot. Pas vanaf 19 mei 2021 mocht er binnen weer worden lesgegeven. Vanaf 28 november 2021 moest Factorium weer dicht vanaf 17.00 uur, gold het corona-toegangsbewijs en begonnen alle digitale lessen en de beperkingen hun forse tol te eisen bij docenten en deelnemers. Vanaf 15 januari 2022 mocht Factorium weer open, weliswaar met CTB. Factorium ontving een incidentele bijdrage van de gemeente Tilburg voor 2020 en 2021 ten behoeve van de borging van de bedrijfscontinuïteit.

Factorium heeft de pandemie financieel redelijk goed doorstaan. De schade die is ontstaan betreft zich op deelnemersaantallen, in- en externe verhuringen en verminderde activiteiten in onderwijs en sociaal domein. Factorium heeft de coronaschade 2021 binnen de reguliere exploitatie kunnen opvangen. De bedrijfscontinuïteit is niet in gevaar geweest.

Niettemin heeft Factorium stevige schade opgelopen. Op 17 januari 2022 diende Factorium een subsidieverzoek in i.h.k.v. het zgn. Herstelfonds. De aanvraag werd gehonoreerd. Het gaat om incidenteel geld waarmee structureel de gedaalde inkomsten kunnen worden verhoogd zodat het geheel van activiteiten van Factorium weer op 'vlieghoogte' komt.

Besluit gemeente Goirle

Op 24 maart 2020 heeft het college van B&W van de gemeente Goirle besloten dat – in het kader van gemeentelijke bezuinigingen – de subsidierelatie met Factorium m.b.t. lessen en cursussen geleidelijk zal worden afgebouwd en per 1 januari 2023 zal worden beëindigd. De financiële middelen die de gemeente in de gemeentelijke Meerjarenbegroting heeft voorzien, kunnen volledig worden ingezet

ter dekking van de frictiekosten. De verwachting is dat deze middelen de reële kosten van de afbouw zullen dekken; op voorwaarde dat de gemeente Goirle haar verplichtingen na kan komen. In financiële zin kan de afbouw van de dienstverlening in Goirle daarom los worden gezien van de maatregelen die wellicht moeten worden getroffen als gevolg van de financiële effecten van de corona maatregelen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur daarbij rekening houdend met subsidievoorschriften. Volledig afgeschreven activa worden na een jaar als desinvestering opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijke geachte afwaardering voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de contante waarde.

Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde van de schulden. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en derden-geldstromen) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Periodiek betaalbare beloningen zoals lonen, salarissen, premies sociale verzekeringen en doorbetalingen bij vakantie en ziekten, zijn als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Voor zover deze lasten nog niet zijn voldaan, zijn deze als verplichting in de balans opgenomen.

Pensioenverplichtingen aan werknemers

Voor de medewerkers zijn pensioen- of andere oudedagsregelingen getroffen in overeenstemming met gemaakte afspraken en wettelijke regelingen. De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij

het pensioenfonds zorg en welzijn (PFZW).en voor voormalige werknemers van Streekmuziekschool Goirle bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).

De aard en inhoud van met pensioenen verband houdende regelingen en overeenkomsten zijn bepalend voor de verwerking in de jaarrekening.

Verplichtingen aan de pensioenuitvoerder

De verschuldigde premies aan de pensioenuitvoerder zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Voor zover de premies nog niet zijn voldaan, zijn deze als verplichting in de balans opgenomen of als een vordering indien de betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen.

De rechtspersoon heeft geen in rechte afdwingbare verplichtingen aan de pensioenuitvoerder tot het voldoen van aanvullende bijdragen of aanvulling van tekorten anders dan de betaling van de toekomstige premie. Zij heeft evenmin rechten op eventuele aanwezige overschotten bij de pensioenuitvoerder.

Verplichtingen aan de werknemer

De rechtspersoon heeft op de balansdatum geen verplichtingen die voortkomen uit aanpassingen van per balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken die voortkomen uit toegezegde toekomstige salarisverhogingen, die ten laste van de rechtspersoon komen en nog niet zijn af gefinancierd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

in euro's

ACTIVA

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

	<i>Instrumenten</i>	<i>Overige vaste bedrijfsmiddelen</i>	<i>Totaal</i>
<u>1-jan-21</u>			
Aanschafwaarde	94.726	167.904	262.630
Cumulatieve afschrijvingen	-37.224	-73.783	-111.007
	-----	-----	-----
Boekwaarde	57.502	94.121	151.623
	=====	=====	=====
<u>Mutaties in 2021</u>			
Investeringen:			
instrumenten	0	0	0
algemene inventaris	0	14.208	14.208
	-----	-----	-----
Subtotaal investeringen:	0	14.208	14.208
Desinvesteringen	-500	-21.255	-21.755
Afschrijving desinvesteringen	500	21.255	21.755
Afschrijvingen boekjaar	-13.805	-31.337	-45.142
	-----	-----	-----
	-13.805	-17.129	-30.934
	=====	=====	=====
<u>31-dec-21</u>			
Aanschafwaarde	94.226	160.857	255.083
Cumulatieve afschrijvingen	-50.529	-83.865	-134.394
	-----	-----	-----
Boekwaarde	43.697	76.992	120.689
	=====	=====	=====
Afschrijvingspercentages	10% - 33%	20% - 33%	10% - 33%

Vlottende activa

Vorderingen

	<i>31-12-2021</i>	<i>31-12-2020</i>
2. Debiteuren		
Nominale waarde	420.795	443.364
Af: Verwachting oninbaar	-29.477	-33.203
	-----	-----
Balanswaarde	391.318	410.161
	=====	=====

De afwaardering voor dubieuze vorderingen is bepaald op basis van inschattingen . In verband met Corona is de afwaardering voor vorderingen die betrekking hebben op het lopende cursusjaar opgehoogd naar 5%.

31-12-2021

31-12-2020

3.	Overige vorderingen en overlopende activa		
	Reducties lesgeld	0	3.704
	Vergoeding Coronaschade Goirle	0	8.700
	Vooruitbetaalde kosten	102.949	82.974
	Intrest	0	1
	Diversen	0	213
	Coronasteun Gemeente Tilburg 2020	0	209.300
		-----	-----
		102.949	304.892
		=====	=====
4.	Liquide middelen		
	Rabo BedrijfsTelerekening	448.105	548.104
	Rabo Bedrijfsbonus	544.397	996.846
	Rabo-Rekening Courant	787.127	112.589
	ING 1642333, zakelijke rekening	7.152	97.639
	Creditcard	-41	-10
	Contant in kas	3.194	6.323
		-----	-----
	Totaal liquide middelen	1.789.934	1.761.491
		=====	=====
5.	Voorraad instrumenten en Horeca		
	Voorraad Horeca, incl. emballage	127	127
	Voorraad Diverse materialen	653	2.150
		-----	-----
	Totaal Voorraden	780	2.277
		=====	=====
	PASSIVA		
		31-12-2021	31-12-2020
	Eigen vermogen		
	Stichtingskapitaal	45	45
		=====	=====
6.	Algemene Reserves		
	Saldo per 1 januari	-189.574	10.602
	Resultaat boekjaar	356.106	-200.176
		-----	-----
	Saldo per 31 december	166.532	-189.574
		=====	=====
7.	Bestemmingsreserve personele risico's		
	Jaarlijks wordt voor dekking van toekomstige kosten een bedrag gereserveerd ter hoogte van 10% van de jaarlijkse loonkosten.		
	Laatstgenoemd bedrag wordt vanaf 2015 verhoogd met het eigen risicobedrag voor de verzekering ziektekosten.		
		2021	2020
	Saldo 1 januari	389.184	385.714
	Mutatie omvang 10% personeelkosten	-46.798	-15.461
	Mutatie Eigen Risico Ziektekosten	-2.934	18.931
		-----	-----
	Saldo per 31 december	339.452	389.184
		=====	=====

	2021	2020
8. Bestemmingsreserve Coronasteun		
Saldo 1 januari	209.300	209.300
Vrijval ten gunste van Algemene Reserve	-209.300	
Geclaimde Coronaschade 2021	0	
	-----	-----
Saldo per 31 december	0	209.300
	=====	=====
9. Bestemmingsreserve Productinnovatie		
Saldo 1 januari	0	0
Toegevoegd uit resultaat	40.000	
	-----	-----
Saldo per 31 december	40.000	0
	=====	=====
10. Egalisatiefonds Inventaris Nieuwbouw		
Dit fonds is gevormd om de afschrijvingskosten van de Inventaris Nieuwbouw te dekken.		
Saldo per 1 januari	54.450	39.450
Ontvangen bedragen uit fondswerving	0	15.000
Onttrekking (afschrijving inventaris)	0	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	54.450	54.450
	=====	=====
11a. Voorziening huurderonderhoud		
Op basis van een geactualiseerd onderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd wegens toekomstige onderhoudsverplichtingen aan het hoofdgebouw. Daarnaast wordt jaarlijks, indien van toepassing, een bedrag van € 10.000 gedoteerd ter dekking van voorkomende glasschades.		
	2021	2020
Saldo per 1 januari	187.008	171.537
Dotatie huurderonderhoud, inclusief indexering	14.432	15.471
Dotatie wegens ER glasschade	0	0
	-----	-----
	201.440	187.008
Onttrekkingen		
Uitgevoerd groot onderhoud	0	0
Glasschade	0	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	201.440	187.008
	=====	=====
11b. Voorziening Jubileumuitkeringen		
De pensioenvoorziening is vastgesteld aan de hand van de toekomstige jubileumuitkeringen van het personeel in loondienst per 31-12-2020		
Bij de vaststelling is rekening gehouden met een schatting van de blijfkans. Er is is geen rekening gehouden met toekomstige stijgingen van het salaris.		
Saldo per 1 januari	11.154	13.477
Dotatie voorziening, mutatie personeelsbestand	22.539	-2.323
Uitbetaalde Uitkeringen	-2.494	
	-----	-----
Saldo per 31 december	31.199	11.154
	=====	=====
11. Totaal Voorzieningen	232.639	198.162
	=====	=====

2021

2020

Kortlopende schulden

12.	<i>Toelichting afname crediteurensaldo: De gemeente Tilburg in 2020 heeft Factorium 6 maanden uitstel van betaling verleend op de huur van het hoofdgebouw</i>		
13.	Vooruitgefactureerde Deelnemersbijdragen		
	Lesgelden	472.649	532.097
	Voorafgefactureerd ivm Onderwijs	105.196	23.652
	Verhuringen	10.202	10.091
		-----	-----
		588.047	565.840
		=====	=====
14.	Belastingen en premies sociale verzekeringen		
	Loonheffing	125.135	108.446
	Omzetbelasting	0	32.296
	Pensioenpremies	-1.291	22
	Sociaal Fonds OAK	1.682	2.666
		-----	-----
		125.526	143.430
		=====	=====
15.	Overige schulden en overlopende passiva		
	Personeelskosten	188.478	250.886
	Huisvestingskosten	12.053	20.334
	Organisatiekosten	56.432	62.965
	Activiteitskosten	17.255	18.075
	Coronasteun 2020 & 2021	171.594	0
	Rente	2.502	426
	Vooruitontvangen subsidie CMK-2	1.800	253.647
	Vooruitontvangen inkomsten Onderwijs	98.459	52.286
	Vooruitontvangen subsidie Onderwijs CMKG	30.834	33.774
	Vooruitontvangen Fondsen Projecten	108.704	59.430
	Vooruitontvangen FCP dossier 12866159 (bijlage)	85.478	0
	Voorschotten NOW	0	109.257
	Diversen	0	385
		-----	-----
		773.589	861.465
		=====	=====

Niet uit de balans bijkende verplichtingen

Huurverplichtingen

Het door de stichting in gebruik zijnde pand wordt gehuurd van de gemeente Tilburg waarbij de opzegtermijn 12 maanden bedraagt. De maandelijkse huurverplichting bedraagt vanaf 1-1-22 € 63.846

Betreffende huur worden jaarlijks geïndexeerd.

Overige verplichtingen

Met HAVL is in oktober 2014 een Service Level Agreement afgesloten voor de duur van 1 jaar, daarna maandelijks opzegbaar.

Met Finetic is in maart 2021 voor onderhoud van de website een Service Level Agreement afgesloten voor de duur van 1 jaar, daarna maandelijks opzegbaar.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

in euro's

	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Begroting 2021
Baten			
16. <u>Deelnemersbijdragen Talentontwikkeling</u>			
Opbrengsten Cursisten	788.934	1.072.593	819.227
Kaartverkoop voorstellingen	1.206	7.373	42.750
* Doorbelaste loonkosten	582	7.211	8.500
Restituties Corona	-30.868	-27.080	-15.000
Opbrengst instrumentenverhuur	1.980	2.289	2.500
	-----	-----	-----
Totaal Cursussen	761.834	1.062.386	857.977
	=====	=====	=====
17. <u>Deelnemersbijdragen Onderwijs</u>			
Bijdrage Scholen Onderwijsprojecten	273.253	154.676	308.408
Bijdrage Cist Cultuurcoaches	45.219	0	0
Realisatie LEA	28.695	0	0
Bijdrage Scholen CMK	16.507	48.095	0
Bijdrage FCP CMK 2	124.588	129.674	50.293
Bijdrage Scholen Impuls/Xpect	52.753	100.499	115.000
	-----	-----	-----
Totaal Onderwijs	541.015	432.944	473.701
	=====	=====	=====
18. <u>Deelnemersbijdragen Expeditie</u>			
Deelnemersbijdrage Projecten	4.317	24.274	61.026
Overige Inkomsten Expeditie	20.000	0	21.250
Externe subsidies projecten	53.137	79.107	200.234
	-----	-----	-----
Totaal Expeditie	77.454	103.381	282.510
	=====	=====	=====
19. <u>Opbrengst Verhuringen</u>			
Verhuur Factoriumzaal extern	11.054	6.970	15.000
* Gebruik Factoriumzaal Intern	6.625	6.195	8.500
Verhuur Overige ruimten extern	113.890	92.595	95.000
OnderVerhuur	26.423	25.181	25.180
	-----	-----	-----
Verhuur	157.992	130.941	143.680
	-----	-----	-----
Horeca omzet	6.265	7.530	10.000
	-----	-----	-----
Opbrengst	164.257	138.471	153.680
	=====	=====	=====
* <i>de Interne leveringen Verhuringen - loonkosten zijn in de kosten Uitvoeringen opgenomen</i>			

	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Realisatie 2020</i>	<i>Begroting 2021</i>
20. <u>Subsidie Gemeente Tilburg</u>			
Ontvangen voorschotten	2.718.373	2.607.798	2.607.798
Extra Cultuur Educatieve Doeleinden (CiST)	0	58.642	0
Subsidie WSW baan	19.183	18.407	18.407
Matching CMK	0	117.120	0
Coronasteun	159.000	209.300	0
	-----	-----	-----
Uitbetaalde subsidie	2.896.556	2.801.967	2.626.205
vooritontvangen CMK	124.588	12.554	50.292
Coronasteun 2021	-159.000	0	0
Coronasteun 2020	-12.594	209.300	0
	-----	-----	-----
Exploitatie	2.849.550	3.023.821	2.676.497
	=====	=====	=====

21. <u>Subsidie Gemeente Goirle</u>			
Ontvangen voorschotten Back to Basics	269.340	314.621	267.736
Combinatiefunctie Cultuur onderwijs	49.395	48.664	48.183
Matching CMK	26.172	24.286	24.286
Compensatie Coronaschade	0	8.700	0
Bijdrage Plan C	-17.000	0	0
	-----	-----	-----
Uitbetaalde subsidie	327.907	396.271	340.205
Vooraf ontvangen subsidie CMK	-26.172	-10.937	0
	-----	-----	-----
Exploitatie	301.735	385.334	340.205
	=====	=====	=====

	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Begroting 2021
22. <u>Personeelskosten</u>			
<i>Loonkosten</i>			
Brutolonen incl Transitievergoedingen	2.109.208	2.656.805	2.236.939
Sociale lasten	336.953	417.694	387.736
Pensioenpremie	195.328	222.316	223.694
Inleen WSW medewerker Diamant formatie	18.342	19.666	20.000
Inleen Schoonmaakpersoneel	75.823	72.026	72.000
Personeelsadvies extern	11.292	13.580	5.000
Vrijwilligersvergoedingen	3.785	3.743	2.500
Werk derden	266.029	238.859	231.502
Werk derden partners in uitvoering CMK	110.863	150.217	100.000
	-----	-----	-----
	3.127.623	3.794.906	3.279.371
Uitkeringen UWV	-7.429	-24.179	0
	-----	-----	-----
	3.120.194	3.770.727	3.279.371
	=====	=====	=====
<i>Overige personeelskosten</i>			
Premie ziektegeldverzekering	3.245	2.954	4.000
Reiskosten	35.606	41.225	40.000
Scholingskosten	27.736	4.326	30.000
Dotatie Voorziening Jubilea	22.539	-2.323	15.000
Overige personeelskosten	34.284	36.949	45.216
	-----	-----	-----
	123.410	83.131	134.216
	=====	=====	=====
Totaal personeelskosten	3.243.604	3.853.858	3.413.587
	=====	=====	=====
<i><u>Verdeling personeelskosten</u></i>			
Onderwijzend personeel	1.347.942	1.774.796	1.413.208
Onderwijzend personeel - Werk derden	329.406	339.209	331.502
Overige medewerkers primair proces	463.439	523.750	464.283
Overhead Directie, lijnmanagement	282.969	339.917	361.852
Overhead P&O	11.292	13.580	5.000
Overhead Financieel, Control	281.659	279.912	285.602
Overhead Informatisering, Automatisering	54.939	60.291	65.037
Overhead Marketing, Communicatie	121.182	182.903	144.929
Overhead Facilitair, Gebouwenbeheer	350.775	339.500	342.074
	-----	-----	-----
	3.243.604	3.853.858	3.413.487
	=====	=====	=====

	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Begroting 2021
23. <u>Huisvestingskosten</u>			
Huur Koningsplein 11a	746.017	737.901	737.900
Kosten dependances	18.700	47.543	56.300
Verlichting, verwarming en water (incl wko)	151.302	148.231	139.140
Onderhoud gebouwen en terreinen	54.287	51.077	66.584
Belastingen, verzekeringen en veiligheid	37.339	37.927	41.000
	-----	-----	-----
	1.007.645	1.022.679	1.040.924
	=====	=====	=====
24. <u>Activiteiten</u>			
Uitvoeringen	33.414	44.702	89.750
Kosten Cursussen	428	797	600
Materiele kosten Onderwijsprojecten	10.904	3.183	2.500
Kosten projecten Expeditie	40.493	12.187	107.052
Kosten zaalverhuur en techniek	846	2.051	5.000
Inkoop Horeca	5.109	6.071	8.000
Leermiddelen	9.855	7.877	9.000
Onderhoud en reparatie instrumenten	7.957	6.978	12.000
	-----	-----	-----
	109.006	83.846	233.902
	=====	=====	=====
25. <u>Organisatie</u>			
Advertenties en Public Relations	32.047	34.838	45.000
Porti en telefoon	5.161	8.600	7.426
Drukwerk, kantoorkosten	7.064	37.110	9.625
Kantoorautomatisering	89.804	73.112	112.100
Accountants- en advieskosten	29.282	26.487	22.279
Abonnementen en contributies	10.242	10.976	12.000
Bestuurskosten	2.956	1.177	3.000
Oninbare debiteuren inclusief incassokosten	5.390	19.425	30.000
Onvoorzien	219	241	1.000
Kosten Bus	2.062	1.792	4.509
Klein inventaris	0	5.488	5.000
	-----	-----	-----
	184.227	219.246	251.939
Af: doorbelaste kosten	-12	-574	-1.500
	-----	-----	-----
	184.215	218.672	250.439
	=====	=====	=====
26. <u>Afschrijvingen</u>			
Instrumenten	13.804	10.106	9.715
Infrastructuur ICT	27.483	22.725	30.000
Inventaris Nieuwbouw	3.854	3.932	4.000
Bus	0	0	3.500
	-----	-----	-----
	45.141	36.763	47.215
	=====	=====	=====

	<i>Realisatie 2021</i>	<i>Realisatie 2020</i>	<i>Begroting 2021</i>
27. <u>Diverse baten (-) en lasten</u>			
Baten: Te verrekenen voorheffing omzetbelasting	-29.927	-38.468	-46.397
Verkoopresultaat vaste activa	-925	-278	0
Corona TOGS	0	-4.000	0
Nagekomen baten	-1.834	-45.912	0
Nagekomen lasten	193	3.185	0
	-----	-----	-----
	-32.493	-85.473	-46.397
	=====	=====	=====

Tilburg, 20-mei-22

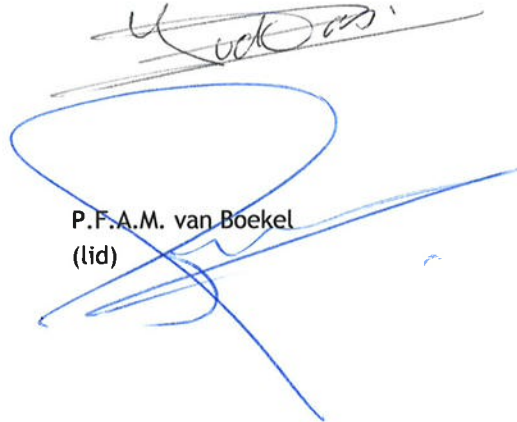
Stichting Factorium Cultuurmakers

De Raad van Toezicht,
namens deze,

J.W.M. Buys
(voorzitter)

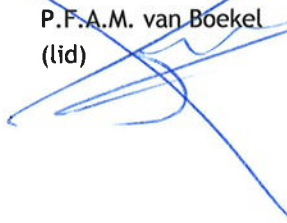
I.C.G.M.M. van de Pas
(lid)

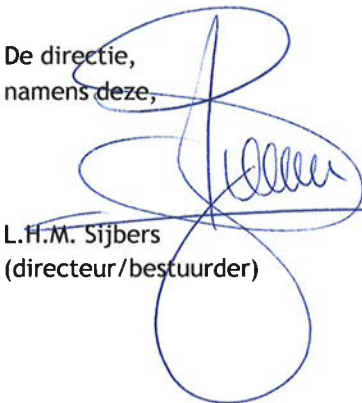
A.C.A. Bresson de Jongh
(lid)

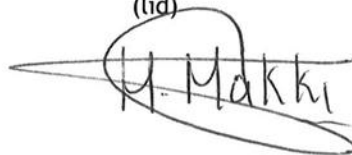
P.F.A.M. van Boekel
(lid)

H. Vinken
(lid)

H. Hakki
(lid)

De directie,
namens deze,

L.H.M. Sijbers
(directeur/bestuurder)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Factorium Cultuurmakers

A. Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Factorium Cultuurmakers Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Factorium Cultuurmakers per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de richtlijnen bij de subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de gemeente Tilburg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben deze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Factorium Cultuurmakers zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Overige aangelegenheden

COVID-19 heeft in 2021 aanzienlijke invloed gehad op Stichting Factorium Cultuurmakers. Het bestuur heeft in de jaarrekening toegelicht wat de invloed is en waar ze in de toekomst rekening mee houden. De reeds getroffen maatregelen door het management leiden ertoe dat de continuïteit van de stichting is gewaarborgd en dat er geen sprake is van een materiële onzekerheid ten aanzien van de continuïteit.

B. Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de richtlijnen bij de subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de gemeente Tilburg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de richtlijnen bij de subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de gemeente Tilburg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de richtlijnen bij de subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de gemeente Tilburg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de richtlijnen bij de subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de gemeente Tilburg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten en fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht, is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Stichting Factorium Cultuurmakers.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 25 mei 2022

ABAB Audit & Assurance B.V.

E.R. van Honk RA

Verantwoording CMKT-2

Bijlage 1

Baten	Realisatie 2020-21		Begroting 2020	
		in%	(= herziene begroting)	in%
Subsidie FCP	117.120		117.120	
Matching Provincie	-		-	
Matching Gemeente Tilburg	117.120		117.120	
Totaal Matching	117.120		117.120	
<i>Opbrengsten</i>				
Bijdrage scholen in contracten	45.100		47.900	
Overige opbrengsten	7.830		-	
Totaal opbrengsten	52.930		47.900	
Totaal Baten	287.170		282.140	
Lasten				
1. Coördinatiekosten	24.269	4%	20.551	7%
2. Activiteitskosten				
2.1 ontwikkeling	16.632		43.000	
2.2 vernieuwing	421.150		133.709	
2.3 verankering	7.517		9.500	
2.4 afroep	21.997		28.260	
2.5 deskundigheidsbevordering	46.497		34.600	
2.6 deskundigheidsbevordering instellingen	15.858		22.500	
Totaal Activiteitskosten	529.651	92%	271.569	87%
3. Kennisdeling			7.500	
3.1	-		-	
3.2	-		-	
3.3	-		-	
3.4	-	0%	7.500	2%
Totaal Kennisdeling				
4. Monitoring en Evaluatie				
4.1	15.429		9.000	
4.2	-		-	
4.3	-		-	
Totaal Monitoring en Evaluatie	15.429	3%	9.000	3%
5. Overige kosten				
5.1 Accountantskosten	3.752		2.000	
5.2 VO	-		-	
5.3 Buitenschools	-		-	
Totaal overige kosten	3.752	1%	2.000	1%
Totaal Lasten	573.101	100%	310.620	100%
Resultaat	-285.931		-28.480	
Egalisatie budget CMKT-2	-285.931		-28.480	

Verantwoording Subsidie Ravin'

Bijlage 2

Lasten Project 12866159		Realisatie 2021	Begroting 2021
1. Solo's		22.115	45.000
2. Ruimte		5.602	11.680
3. Productie		19.071	24.570
4. PR en Materiaal		3.472	9.500
5. Organisatie		12.245	11.400
Totaal Lasten		62.505	102.150
Baten Project 12866159			
Kaartverkoop		-	4.000
Inleg Factorium *		75.604 *	28.150
Impulsgelden		20.000	20.000
Totaal opbrengsten		95.604	52.150
* de kosten van activiteiten B-lijst en Coronaschade zijn hierbij inbegrepen			
FCP Talentontwikkeling -12866159	03-02-21	12.500	50.000
FCP Talentontwikkeling -12866159	27-04-21	12.500	
FCP Talentontwikkeling -12866159	15-08-21	12.500	
FCP Talentontwikkeling -12866159	06-09-21	1.784	
FCP Talentontwikkeling -12866159	26-10-21	13.095	
		52.379	50.000
Totaal Baten		147.983	102.150
Lasten Project 12866159 Coronaschade			
Extra inzet artistiek team			-
herorganisatie - annulering	7 x 90 uur	37.800	-
Totaal Lasten		37.800	-
Baten 12866159 Coronaschade			
Bijdrage Factorium		200	-
FCP Talentontwikkeling -12866159		25.600	-
FCP Talentontwikkeling -12866159	22-11-21	12.000	-
Totaal Baten		37.800	-
Lasten Project 13719362			
Opstart artistiek team	7 x 12 uur	5.040	-
Artistieke opdracht cameravoering	10 x 4 uur	2.000	-
Catering		101	-
Totaal Lasten		7.141	-
Baten Project 13719362			
FCP Talentontwikkeling - 13719362	12-04-21	7.141	-
Totaal Baten		7.141	-
Balanspost schulden op korte termijn		85.478	-

Realisatie en Begroting 2021

	Cursussen		Onderwijs		Expeditie		Facilities			
	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Goirle	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg		
	begroting	realisatie	begroting	realisatie	begroting	realisatie	begroting	realisatie		
Inkomsten										
Bijdrage Deelnemers	804.227	758.066	374.408	384.329	49.000	32.099	61.026	3.074	153.680	164.257
Subsidie	-	-	50.293	124.588	72.469	49.395	200.234	53.136	-	-
Overige inkomsten	11.000	2.562	50.293	124.588	-	-	21.250	21.600	-	-
Kaartverkoop voorstellingen	42.750	849	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal inkomsten	857.977	761.477	474.994	633.505	121.469	81.494	282.510	77.810	153.680	164.257
Kosten										
Personeel: Overhead	187.474	156.964	-	-	-	-	-	-	-	-
Personeel: Ov Primair proces			146.580	144.361	35.120	38.542	195.152	175.420	87.431	105.115
Personeel: Docent	1.077.790	1.018.758	197.793	256.978	83.999	17.323	53.626	20.731	-	-
Personeel ZZP	100.544	124.034	157.069	171.473	-	3.860	73.889	30.038	-	-
Huisvesting	56.300	18.700	-	-	-	-	-	-	-	-
Activiteiten: direct	111.350	51.652	2.000	10.336	500	570	107.052	40.493	13.000	5.955
Organisatiekosten										
Diverse Baten										
Afschrijvingskosten										
Bijdrage Goirle Transitiekosten										
Bijdrage Goirle Algemeen										
Totaal Kosten	1.533.458	1.370.107	503.442	583.148	119.619	60.295	429.719	266.682	100.431	111.070
Inkomsten - Kosten	-675.481	-608.630	-28.448	50.357	1.850	21.199	-147.209	-188.872	53.249	53.187

Realisatie en Begroting 2021

	Algemeen		Goirle		Totaal		Tilburg		Totaal		
	Tilburg	realisatie	begroting	realisatie	Totaal	begroting	realisatie	Tilburg	realisatie	begroting	realisatie
Inkomsten											
Bijdrage Deelnemers					1.442.341	1.341.825		1.393.340	1.309.726	49.000	32.099
Subsidie	2.626.205	2.724.962	267.736	252.340	3.216.937	3.204.422		2.876.732	2.902.687	340.205	301.735
Overige Inkomsten		6.000			82.543	154.750		82.543	154.750	-	-
kaartverkoop voorstellingen					42.750	849		42.750	849	-	-
Totaal inkomsten	2.626.205	2.730.962	267.736	252.340	4.784.571	4.701.846		4.395.365	4.368.012	389.205	333.834
Kosten											
Personeel: Overhead	1.002.295	945.851	14.725	-	1.204.495	1.102.816		1.189.770	1.102.816	14.725	-
Personeel: Ov Primair proces					464.283	463.439		429.163	424.897	35.120	38.542
Personeel: Docent		34.151			1.413.208	1.347.942		1.329.209	1.330.619	83.999	17.323
Personeel ZZP					331.502	329.406		331.502	325.546	-	3.860
Huisvesting	984.624	988.945			1.040.924	1.007.645		1.040.924	1.007.645	-	-
Activiteiten: direct					233.902	109.006		233.402	108.436	500	570
Organisatiekosten	250.439	184.215			250.439	184.215		250.439	184.215		
Diverse Baten	-42.397				-42.397	-24.840		-42.397	-24.840	-	-
Afschrijvingskosten	47.215				47.215	45.141		47.215	45.141	-	-
Bijdrage Goirle Transitiekosten	-31.026	-34.151	31.026	34.151	-	-		-31.026	-34.151	31.026	34.151
Bijdrage Goirle Algemeen	-120.000	-120.000	120.000	120.000	-	-		-120.000	-120.000	120.000	120.000
Totaal Kosten	2.091.150	1.999.011	165.751	154.151	4.943.571	4.564.770		4.658.200	4.350.324	285.370	214.446
Inkomsten - Kosten	535.055	731.951	101.985	98.189	-159.000	137.076		-262.835	17.688	103.835	119.388

Realisatie Begroting 2021 Cursussen

	Muziek Tilburg		Dans Tilburg		Theater Tilburg		Musical Tilburg		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Inkomsten										
Bijdrage Deelnemers	441.790	426.473	119.373	105.107	64.571	39.193	178.493	187.293	804.227	758.066
Subsidie										
Overige Inkomsten	11.000	2.562							11.000	2.562
Kaartverkoop voorstellingen	1.000	303	15.500	-	4.500	-	21.750	546	42.750	849
Totaal inkomsten	453.790	429.338	134.873	105.107	69.071	39.193	200.243	187.839	857.977	761.477
Kosten										
Personeel: Overhead	103.828	76.971	48.644	42.934	18.742	17.990	16.259	19.070	187.473	156.965
Personeel: Docent	696.297	689.449	159.167	118.514	47.746	40.846	174.582	169.950	1.077.792	1.018.759
Personeel : Docent ZP	24.000	49.774	28.800	36.901	24.000	11.721	23.744	25.639	100.544	124.035
Huisvesting	33.780	9.350	22.520	9.350					56.300	18.700
Activiteiten: direct	41.100	23.160	17.500	5.544	7.500	1.680	45.250	21.270	111.350	51.654
Totaal Kosten	899.005	848.704	276.631	213.243	97.988	72.236	259.835	235.930	1.533.459	1.370.113
Inkomsten - Kosten	-445.215	-419.366	-141.758	-108.136	-28.917	-33.043	-59.592	-48.091	-675.481	-608.636
realisatie deelnemersbijdragen		96,5%		88,0%		60,7%		104,9%		94,3%
realisatie loonkosten		102,6%		82,7%		73,3%		98,6%		97,0%
begrotingsresultaat		25.849		33.622		-4.126		11.501		66.845
afwijking		5,8%		23,7%		-14,3%		19,3%		9,9%

Realisatie Begroting 2021 - Onderwijs

TILBURG

Inkomsten	Regulier / Algemeen		CMKT		Muziekimpuls/Xpect		VVE		CMK3 - Cultuurcoaches		LEA		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg	Tilburg
Bijdrage Deelnemers	100.000	245.960	108.408	8.626	100.000	52.753	6.000	3.076	60.000	45.219	-	28.695	374.408	384.329
Subsidie	-	-	50.293	124.588	-	-	-	-	-	-	-	-	50.293	124.588
Overige inkomsten	-	-	50.293	124.588	-	-	-	-	-	-	-	-	50.293	124.588
Totaal inkomsten	100.000	245.960	208.993	257.802	100.000	52.753	6.000	3.076	60.000	45.219	-	28.695	474.994	633.505
Kosten														
Personeel: Overhead														
Personeel: Ov Primair prc	74.430	63.234	30.486	65.789	26.422	10.261	10.261	771	15.243	-	-	4.307	156.842	144.361
Personeel: Docent	54.086	146.757	74.957	36.864	42.500	27.874	5.000	2.094	21.250	36.289	-	7.102	197.793	256.978
Personeel docent ZZP	21.484	25.020	100.585	141.854	18.000	-	-	-	17.000	-	-	4.599	157.069	171.473
Activiteiten: direct	2.000	2.084	-	5.928	-	1.062	-	-	-	-	-	1.262	2.000	10.336
Totaal Kosten	152.000	237.094	206.028	250.434	86.922	39.196	15.261	2.864	53.493	36.289	-	17.270	513.704	583.148
Inkomsten - Kosten	-52.000	8.866	2.965	7.368	13.078	13.557	-9.261	212	6.507	8.930	-	11.425	-38.710	50.357

Begroting 2021 - Expeditie		No Joke		Ravin'		Soc Grooves		Urban Jeroen Meyer		M+G		Thebe		
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Inkomsten														
Bijdrage Deelnemers	25.500		4.000	357			6.952	2.717			5.000			
Subsidie	24.500	9.063	50.000	31.641										
Overige Inkomsten	-	-	20.000	20.000				8.900						
Totaal inkomsten	50.000	9.063	74.000	51.998			6.952	2.717			5.000			
Kosten														
Personeel: Overhead														
Personeel: Ov Primair proces	30.000	7.196	27.600	55.097	2.000	3.598					14.390	36.616		9.242
Personeel: Docent	10.000	-											4.000	
Personeel ZZP	9.520	3.132	49.020	21.680									1.000	
Activiteiten: direct	50.000	25.931	25.530	9.961	693	8.900					446			
Totaal Kosten	99.520	36.259	102.150	86.738	2.000	4.291	14.390	37.062	8.900		5.000		9.242	
Saldo	-49.520	-27.196	-28.150	-34.740	-2.000	-4.291	-7.438	-34.345						-9.242

Begroting 2021 - Expeditie		Ouderkamer/Aaf		Sense		Who's there		Link		Weekendschool		Totaal		
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Inkomsten														
Bijdrage Deelnemers	5.699		1.375		10.000								58.526	3.074
Subsidie	-		15.167		50.000		51.667	12.432					191.334	53.136
Overige Inkomsten	-		1.250		-		2.500	-					32.650	21.600
Totaal inkomsten	5.699		17.792		60.000		51.667	12.432			2.500	1.600	282.510	77.810
Kosten														
Personeel: Overhead														
Personeel: Ov Primair proces	14.157	1.439	24.254	44.242	75.251		7.500	14.392					195.152	175.420
Personeel: Docent		411	7.126	1.232	-		30.500	18.062			2.000	1.026	53.626	20.731
Personeel ZZP	2.349	600	-	2.440	10.000			815			2.000	1.371	73.889	30.038
Activiteiten: direct		-	8.955	30	-		13.667	2.641				791	107.052	40.493
Totaal Kosten	16.506	2.450	40.335	47.943	85.251		51.667	35.910			4.000	6.786	429.719	266.682
Saldo	-10.807	-2.450	-22.543	-47.943	-25.251		-	-23.478			-1.500	-5.186	-147.209	-188.872

Realisatie Begroting 2021 - Facilities

	Interne Verhuring		Externe Verhuring		Onderverhuur		Horeca		Totaal	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Inkomsten										
Bijdrage Deelnemers	8.500	6.625	110.000	124.944	25.180	26.423	10.000	6.265	153.680	164.257
Subsidie										
Overige Inkomsten										
Totaal inkomsten	8.500	6.625	110.000	124.944	25.180	26.423	10.000	6.265	153.680	164.257
Kosten										
Personeel: Overhead										
Personeel: Ov Primair proces			87.431	105.115					87.431	105.115
Personeel: Dorcent										
Personeel ZZP										
Huisvesting										
Organisatiekosten										
Activiteiten: algemeen			5.000	846			8.000	5.109	13.000	5.955
Activiteiten: direct										
Totaal Kosten	-	-	92.431	105.961	-	-	8.000	5.109	100.431	111.070
Inkomsten - Kosten	8.500	6.625	17.569	18.983	25.180	26.423	2.000	1.156	53.249	53.187

1. Verdeling Eigen vermogen per Gemeente

	Stichtingskapitaal	Eigen vermogen	Exploitatieresultaat			Eigen Vermogen	
			Totaal	Tilburg	Goirle	Tilburg	Goirle
2017	45	99.732	-2.021	18.267	-20.288	191.859	-92.127
2018	45	22.126	-77.606	-71.320	-6.286	120.539	-98.413
2019	45	10.602	-11.524	3.156	-14.678	123.694	-113.091
2020	45	-189.574	-200.176	-115.968	-84.208	7.725	-197.299
2021		209.300	209.300	209.300			
2021	45	166.532	146.806	27.418	119.388	244.443	-77.911

2. Verdeling bestemmingsreserves per Gemeente

	eindstand	Mutatie	Mutatie		Balanswaarde 31-12-21		
			Tilburg	Goirle	Tilburg	Goirle	
Bestemmingsreserve Personele risico's							
2017	363.739	8.314	6.892	1.422	299.661	64.078	
2018	367.856	4.118	3.411	707	303.072	64.785	
2019	385.714	17.858	15.064	2.794	318.136	67.579	
2020	389.184	3.470	3.064	406	321.200	67.985	
2021	339.452	-49.732	11.746	-61.478	332.946	6.507	
Bestemmingsreserve productontwikkeling							
2021	40.000	40.000			40.000		
Egalisatiefonds Nieuwbouw							
2017	97.163	-31.017	-31.017		97.163		
2018	65.633	-31.530	-31.530		65.633		
2019	39.450	-26.733	-26.733		39.450		
2020	54.450	15.000			54.450		
2021	54.450	0			54.450		
Bestemmingsreserve Corona steun							
2020	209.300	209.300			209.300		
2021	0	-209.300			0		

3. Opbouw eigen Vermogen 2021

	Totaal	Tilburg	Goirle
Stichtingskapitaal	45	45	
Algemene Reserve	166.532	244.443	-77.911
Bestemmingsreserve personele risico's	339.453	332.946	6.507
Bestemmingsreserve productontwikkeling	40.000	40.000	0
Bestemmingsreserve Corona	0	0	0
Egalisatiefonds Inventaris Nieuwbouw	54.450	54.450	0
	600.479	671.884	-71.404

Specificatie personeelskosten Stichting Factorium inzake Wet Normering Topinkomens (WNT)
 Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichthouders

Functie(s)	Aard van de functie	Naam	2021				2020				Datum aanvang dienstverband in het boekjaar	Datum aanvang dienstverband (in FTE)	Interim	Motivering overschrijding norm/(indien van toepassing)
			Beloning (€)	maximale beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn	Beloning (€)	maximale beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn				
Directeur/bestuurder	Top-functionaris	L.H.M. Sijbers	€ 95.749	€ 216.000	€ 840	€ 9.312	€ 90.124	€ 201.000	€ 840	€ 9.312	1	31-dec	nvt	n.v.t.
Voorzitter Raad van Toezicht	Toezicht-houder	J.W.M. Buys	0	€ 32.400	0	0	0	€ 30.150	0	0	nvt	31-dec	nvt	n.v.t.
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	P.F.A.M. van Boekel	0	€ 21.600	0	0	0	€ 20.100	0	0	nvt	31-dec	nvt	n.v.t.
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	H. Hakki	0	€ 20.100	0	0	0	€ 1.106	0	0	nvt	31-dec	nvt	n.v.t.
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	H. Vinken	0	€ 21.600	0	0	0	€ 21.600	0	0	nvt	31-dec	nvt	n.v.t.
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	A.C. Bresson	0	€ 21.600	0	0	0	€ 21.600	0	0	nvt	31-dec	nvt	n.v.t.
Lid Raad van Toezicht	Toezicht-houder	I.C.M.M. van de Pas	1	€ 21.600	0	0	1	€ 20.100	0	0	nvt	31-dec	nvt	n.v.t.